

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 6 frt — kr.
 Félévre . . . 3 „ — „
 Negyedévre . . . 1 „ 50 „
 Egy óra . . . — „ 50 „
 Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:
 PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
 (Nádasy-féle ház)
 hová az előfizetések és a lap
 szétküldésére vonatkozó felszo-
 lalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szerdán és szombaton.**

Szerkesztői iroda:
 PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
 hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény inté-
 zendő.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Hirdetések
 a kiadóhivatalban vétetnek föl.
 Előfizetések elfogadtnak még
 valamennyi könyvkereske-
 désben.

Egyes számok kaphatók:

Weldinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Engel Lajos (fő-utca), Hochrein József és fia (Széchenyi-tér), Böhm Manó (fő-utca) papir- és könyvkereskedéseiben

Az elmebetegekért.

A szajnai departement főtanácsa különös kísérletre határozta el magát.

A főtanács nem tudja hová tenni elmebetegeit.

Páris kivételével, Villejuifben, Vaucluseban, Bicitreben és Ville-Avrardban négy menedékhelyet tart fenn. Most az ötödiknek föllállítására volna szükség. Ugy látszik, hogy a mily mérvben finomodik civilizáczióink s fölvilágosodnak szellemeink ép oly mérvben szaporodik az elmebetegek száma is. Az eset szerencsétlenségre nem tagadható és ha a statisztika nem elegendő ennek igazolására, ott vannak az orvosok, kik ezt tanusítják.

A főtanácsnak ez alkalomból merész terve támadt: a kísérletezés, az elmebetegekkel való bánásmód megváltoztatása, a szabadon való kezelés.

A szabadon hagyás nem sikerül mindig, a gondolkodó agyak szerint; de biztosítanak, hogy az elmebetegeknél meglepő eredményeket szül.

Ez eredményeket akarta tanulmányozni a főtanács, a belgiumi két főmenedékhelyen Gheelben és Lierneuxben a „családi és szabad“ kezelést gyakorolják az elmebetegeken.

A delegáció hét tanácsosból állítottott egybe Georges Berry, Deschamps, Levrand, Roussel, Strauss, Thulié és Vaillant urakból és a departementi ügyek igazgatója, Leroux urból.

A mi tanácsosaink, úgy látszik, nem értenek egyet arra nézve, hogy Franciaországban alkalmazzák a Belgiumban gy-

korlatban lévő módszert: de mindnyájukra mély benyomást gyakorolt mindaz, a mit ott láttak.

A lieurieuxi gyarmat alig foglal magában ötszáz elmebeteget. Öt évvel ezelőtt alapították, a Liége tartomány költségén. A gheeli gyarmat, mely kétszáz év óta áll fenn, a legfontosabb intézet valamennyi között. Tizenegyzernyi lélekszámra esik itt tizennyolczszáz elmebeteg.

Mind két a menedékhely egyenlő szervezettel bir.

A központi megfigyelő-osztályba kerülnek a betegek érkezésükkor. Itt néhány napig maradnak megfigyelés alatt.

Ha betegségük éppen nem veszélyes, vagyis nem tarthatni emberöléstől, gyujtogatástól, öngyilkosságtól vagy erkölcsbe ütköző cselekményektől — bekebelezik őket a gyarmatba.

A gyarmat két szakaszra van osztva: egyikben vannak a földmivelő családok, kiskereskedők és munkások, ezekre bizák az idegen elmebetegeket naponkint 1 frank ellátási díj fizetése mellett (a francia elmebetegek ellátása Bicitreben naponkint 2 frank 40 centimesba kerül, Ville-Evrardban pedig közel 4 frankba).

A másikban vannak a polgári családok, hol a nyugodt kedélyü elmebetegeket helyezik el, évi ellátási díj fejében, mely tizezer frankra is emelkedhetik.

Ez a szokás, hogy ellátásba adják és elvegyitik a valódi életbe a nyugodt kedélyü elmebetegeket, méltán meghatotta kissé a mi előítéletes francziáinkat. Gheelben és Lierneuxben ezt egészen természetesen találják a lakosok. Ez a gyakorlat

meggazdagította az egész környéket, s a legtisztességesebb családok se vonják ki magukat alula.

Gheelben kiküldötteink a gyarmat egykori igazgatója özvegyénél három ily penzionátust találtak kényelmes ellátásban: egy pár angolt s egy hazánkfíát, P... herceget, egykori dragonyos századost s egy ex-örnagyot a belga hadseregből, kitől a háziasszony kis leánykája úgy látszik kitünő leczkéket vesz a szépirásból.

A gheeli gyarmatban közel kétszáz idegen elmebeteg van elhelyezve; ezek-közül negyven s néhány Francia országból került. Sok gazdag család, félve a mi menedék-helyeinken gyakorolt belkormányzattól, betegeiket elküldik Gheelbe és Lierneuxbe.

Minden gyarmat el van látva orvosokkal, megfigyelőkkel és örökkel, kik fölügyelnek az elmebetegekkel való bánásmódra a magánházakban.

Mihelyt az örültség súlyosbodik, hogy a lakosok biztonsága fenyegetettnek látszik, az illető elmebeteget beviszik a központi megfigyelő osztályba vagy visszaküldik a gyarmatról, azonban az ily esetek rendkívül ritkák.

Érdekes volna próbát tenni a szomszédjainknál oly igen jól sikerült kísérlettel.

A próba annál kevesebb nehézséggel jár, minthogy a la Meuse departementban megkezdték annak megvalósítását. Itt egy községben ugyanis több nyugodt kedélyü elmebeteget helyeztek el földmives családoknál, a vidéki menedékhely költségén és fölügyelete alatt.

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

A mohácsi szigetről.

A valamikor „hős vértől pirosuló gyásztér“rel szemben van a szép Margita-sziget, melyet a szőke Duna ölelve tart keblén, hullám csókjaival halmozva el az ős természet vadregényes földjét. A sziget nagysága körülbelül 93 ezer hold; az éjszaki része fölnyúl Battaig, a déli pedig leereszkedik Kis-Közsegig. Ezen a szigeten voltam negyed magammal a múlt héten egy kis tanulmány-úton. A püspöki uradalom vendégei voltunk s mondhatom, hogy a már-már kihalt félben lévő magyar vendégszeretetnek még mindig teljesen ép nyilvánulásával találkoztunk, a mit — azt hiszem — méltán jegyezhetek föl leírásom élére, mert ha egy mamut fog megérdemli, hogy muzeumba tétessék s megőriztessék az utókor számára, úgy az a szives vendéglátás is, melyben részesültünk, fölér egy mamut foggal, annál inkább is, minthogy Kilbinger Ferencz úr, az uradalom derék intézője, szives barátságával, előzékeny szolgálat-készségével a

„zóna szivar“tól a fölséges „halászlé“ig nemcsak a magyar vendégszeretet fényes bizonyítékait mutatta be, de a kedvünkért megtagadta önmagát: jó kedvet, vidámságot színlelt, pedig szívében aggodalom és bánat honolt, vigadott velünk akkor, midőn édes atyja súlyos betegen feküdt a házban — — — Fájdalom, mi ezt csak utólag tudtuk meg.

Ennyit bekezdéstül.

Most pedig térjünk a szigetre, erre az ős földre, mely valamikor régen, a középkorban menedéktül szolgált a bujdosóknak s később, még e század elején is olyan volt, mint a „senki szigete“, melyet oly szépen irt le Jókai „rany ember“-ében. Nem a Teréza-mama foglalta el ugyan, hanem a mohácsi és bácskai bűnyók, sokáczok esaptak itt tanyát. Kinek a hol tetszett, letelepedett s kihatitva magának egy földrészt, művelte s legeltette nyáját. Később a modern kultúra ide is betette a lábát. Rendszeres gazdaságok fejlődtek a szigeten.

A legrendezettebb birtok e szigeten a püspöki uradalomé, melynek nagysága 10 ezer hold. Áll 4 részből: belső major, telepi major, klagyai tanya és sertés-hizlaló. A belső major minta-

szert; itt van a hatalmas gőzmalom is, mely négy emeletes épületével, merészen égfelé nyuló kéményével fennen hirdeti a gazdaság jó nevét. Valamikor erről a gőzmalomról sokat beszéltek. Kifogásolták, gáncsolták létjogát. Szokás-mondás, ki-ki úgy beszél, a mint érti. Így beszéltek azok is, a kik helytelenítették a gőzmalom fölépítését, azt hajtogattván: „Ki visz oda buzát örletni; hiszen van a Dunán elég malom!“ Persze nem tudták, hogy ez a gőzmalom nem az egyes ör-lök gabonájára lett alapítva, hanem arra, hogy a 10 ezer holdas, dűsan termő föld gabona-anyagát földolgozza, a 3000 darab sertésre alkalmas hizlalót darával lássa el s cséplés alatt egyide-jűleg hajtsa a cséplő-gépet. Én azt hiszem igen ügyesen cselekedett Dulánszky, mikor ezt a gőz-malmot építtette.

S hogy e szigeti birtok műveléséről fogalma legyen az olvasónak, számadatokkal szolgálók. Az idei földművelet képét a következő számokban mutatom be. El volt vetve: 600 hold buza, 200 hold rozs, 200 hold árpa, 324 hold zab, 1600 hold kukoriceza, 70 hold répa, 40 hold köles, 120 hold repceze, 14 hold len, 25 hold burgonya, 200 hold takarmány, 70 hold konven-

Leroux ur, a département-i ügyek igazgatója a közelebbi napokban Meusebe utazik oly célból, hogy jegyzékbe vegye az érdekes kísérlet föltételeit és az azzal elért eredményeket. Ha ezek kedvezők, teljesen előkészített tér áll a terjedelmes és nyilvános alkalmazásra nézve, ennél a reformnál, mely egyedül Franciaországban hatvanezer családot érdekel.

Nálunk, Magyarországon is hamarosan aktuálissá válhatik ez a kérdés, tehát az ügy főnnebbi ismertetésével azt hisszük, jó szolgálatot tettünk, úgy a nagy közönségnek, mint a szakköröknek. (F. U.)

A germanizálók. Arcunkba szökik a vér, midőn olvassuk a hírt arról a vérlázító botrányról, melyet Budapesten, Magyarország szívében követtek el magyar honpolgárok. Német nyelven szerkesztett fölségfolyamodványt inéztek a legfölségesebb „császárhoz,” kérve legkegyelmesebb támogatását az ujonnan építendő német színház fölépítéséhez. Elszomorító s jobb ügyhöz méltó erőlködéssel igyekeznek meggyőzni a fölséget arról, hogy a német színház égetően szükséges Budapesten, hogy főleg a helyőrségi tisztek érdekében újra föl kell azt építeni, hogy — a folyamodvány szavai szerint — „a német színház Budapesten nemcsak művészi, hanem egyúttal fontos politikai és kulturális miszsiót is teljesít. A német művészet ápolása Budapesten nem megvetendő faktora lehet a német nyelv ismeretének, ápolásának és terjesztésének.” Ez lesz tehát célja a német színháznak? Terjeszteni a német nyelvet és kultúrát? És e célját ő fölsége előtt nyíltan bevallják a folyamodók, kik között magas méltóságokat viselő magyar állampolgárok, a magyar kormány által kitüntetett befolyásos egyének vannak. A közvélemény előtt titkolták a tendenciát s folyamodványukat lehetőleg csendben juttatták a fölséghez. Ez majdnem oly színezetet ad a dolognak, mintha e jó urak föltették volna a legalkotmányosabb királyról, hogy germanizáló törekvéseikért elismeréssel adózik. De a „császár”-hoz intézett folyamodásra megfelelt a „király.” Minden megjegyzés nélkül átküldte a botrányos iratot a belügyminiszteriumhoz, mely ismét a főváros közönségéhez küldte át s így nyilvánosságra jutott az aknamunka. A jeles germanizátorok nevei a következők: Kochmeister Frigyes, báró, és a főrendiház élethossziglan kinevezett tagja, Leipziger Vilmos nagyiparos, a vaskoronarend lovagja, Hirsch Jakab nagykereskedő, Lesser Staniszló, német szinigazgató, két hónapos magyar állampolgár és Singer Zsigmond bécsi hírlap-

író. Az egész fővárosi sajtó s a közvélemény föl van habborodva e valóban elszomorító eset miatt. Az összes lapok — egyetlen egy kivételével — a német nyelvűek is — a legszigorúbban elítélik a folyamodók eljárását, s hangosan követelik, hogy Kochmeister Frigyes báró, ki legjobban van kompromittálva ez ügyben, mondjon le összes állásairól.

A dárda-i casino-egyesület. föloszlása.*)

Folyó július hó 19-én tartotta meg a dárda-i casino-egyesület a rendkívüli közgyűlést, mely az egyesület föloszlását határozta el. Ennek előzményei, valamint a gyűlés lefolyása a következő:

Három-négy éve már annak, hogy a baranyavári járás intelligenciájának kebelében, annak egyes tagjai és osztályai közt tartózkodás, sőt idegenkedés uralkodott, a mely az elmúlt idők egyes elhibázott s tán nem is szándékolt tényeiben birja gyökerét. A megszülemlt viszály azután annyira fokozódott, hogy az intelligencia úgyszólván meghasonlott önmagával. Nyilvánult ez eleinte a kölcsönös tartózkodó magaviseletben, majd később az egyesület iránti elhidegülésben, végül az egyesülettől való elszakadásban.

Megalakult ennek következtében ugyanezen intelligencia tagjainak egy részéből a dárda-i „társaskör.” Az azelőtti egységes társaságból a tagok jelentékeny száma kilépett s tagjává lön az új egyesületnek.

Volt tehát, és pedig éveken át, Dárdán két uri egyesület, a melyek egyike sem volt képes azon fokra emelkedni, a melyre egy ily nagy intelligenciából álló járás társadalma kell, hogy följusson. A régi élénkség, a zaj, a kölcsönös bizalom, az egyesületek kebelében a mozgékony, lassan-lassan kihalóban volt.

Ezen állapotok tarthatlanságát belátván, de csillapulván a szenvedélyek is — egyesek komoly megbeszélés tárgyává tették a viszonyok megjavítását s egy új társadalmi élet megteremtését.

Az első lépés az Antal Pál főszolgabíró által névnapja alkalmából megtartott lakomán történt meg, hol az intelligenciának minden rendű és rangú tagja részt vevén — közös akarral elhatározták, hogy az eddigi sajnálatos állapotokat megszüntetik.

Ezen elhatározás eredménye nyilvánlt már a farsangi bálban, melyet az összes uri közönség adott, s a mely fényességében föllümlta az eddig tartani szokott casinoi bálakat.

Ettől az időtől kezdve folyton javultak a viszonyok, úgy hogy elhatározták, hogy az eddigi két egyesület föloszlatásával, ezeknek s az intelligencia még más bevonandó tagjainak hozzájárulásával egy új alapokra fektetendő egyesületet alakítanak.

F. év június hó 27-én megalakult a még fönnállott másik két egyesület mellett az új egye-

*) E nagyérdékű közlemény megkésve érkezvén, lapunk múlt számából kimaradt. A szerk.

sület „Dárda-i Casino” név alatt, Antal Pál elnökségével. — Az alapszabályok jóváhagyása végett a szükséges lépések megtörténtek.

Ezek után nem volt már egyéb teendő, mint a dárda-i casino-egyesületet és a társaskört föloszlatni.

E célból hívta össze dr. Kiss Emil, a casino-egyesület elnöke, a rendkívüli közgyűlést, július hó 19-re. Nem várt nagy számban jelentek meg a tagok. Az egyesület 86 tagjából 63-an vettek részt az ülésen. Elnök meguyitván a gyűlést s a jegyző által eszközölt összeszámolás után meggyőződést szerezvén a gyűlés határozatképességéről: kifejtette azon indokokat, melyek a casino föloszlatását javasolják. A hosszúságos beszédben előterjesztett indokolás után a jelen voltak egyhangulag kimondták a casino föloszlatásának szükségét. Erre a közgyűlés megbizta az elnököt s 4 tagot, hogy mint kiküldött bizottság az egyesület vagyonának hováfordítása iránt intézkedjék s eljárásának eredményéről annak idején az illetékes helyen jelentést tegyen.

Végül Kissfaludy Pál casinoi tag mondott köszönetet az elnöknek azon tevékenységeért, melyet ez a társadalmi viszonyok javítása céljából, az új egyesület létesítése körül kifejtett.

Vajha az oly sok jóakarattal s kölcsönös támogatással megindult munka meg is teremné az óhajtott gyümölcsöt s megteremtené a baranyavári járásban az egységes társadalmi élet!

..... is.

Vasuti tisztképző tanfolyam.

A Budapesten fönnálló vasuti tisztképző tanfolyamon, melynek célja és föladata azon egyének elméleti kiképezése, kik a vasuti vállalatoknál a forgalmi, kereskedelmi és táviradai szolgálatban mint hivatalnokok állást akarnak nyerni, kereskedelemügyi m. kir. Miniszter Úr Ó Nagyméltóságának intézkedése alapján f. évi szeptember 1-én az ötödik tanév veszi kezdetét.

E tanfolyamon a következő tantárgyak fognak előadatni u. m.:

- 1.) vasuti építmények és berendezések.
- 2.) vasuti táviró szolgálat.
- 3.) vasuti forgalmi szolgálat, vasuti egészségügy és mentő szolgálattal,
- 4.) vasuti kereskedelmi szolgálat,
- 5.) vasuti földrajz,
- 6.) vasutak fejlődésének története,
- 7.) vasuti jog- és törvényisme,
- 8.) vasuti számtan és könyvvitel,
- 9.) anyag- és áruisme,
- 10.) német nyelv,
- 11.) francia nyelv.

Az előadások hetenként összesen 30 órára terjednek s d. u. 3-tól esti 8 óráig tartanak.

Tanfolyami hallgatókul oly egyének vétetnek föl, kik eredeti vagy közjegyzőileg hitelesített másolati okmányokkal igazolják, hogy:

- 1.) megfelelő elméleti előképzettséggel bírnak

czios föld. Van az uradalomban 254 guia-jószág, 85 igavonó ökör, 29 ló és 1200 sertés. Az épületek száma 48. Képzeltető milyen nagyszabású ez a gazdaság s daczára, hogy csak 2 gazdasztiztje van: az intéző, a ki mindent végez s az ellenőr, a ki csak számols rajtuk kívül a főmolnár s egy gyakornok — a gazdaság mintagazdaságnak mondható. Mindenütt példás rend és tisztaság van. Kilbinger Ferencz, az intéző, ki több mint 10 évet töltött Szina uradalmában, kiváló szakértelemmel, bő tapasztalattal s határt nem ismerő szorgalommal fáradozik a püspöki gazdaság fölvirágoztatásán; még az uradalmi utakat is bevetteti gabonával s nemcsak aranykalaszt termel, de még Mátyás- király korabeli aranyakat is kapáltat ki a földből. Nemrégiben egy bögre aranyat találtak a „Földvári tó” közelében. Az egyik kapás, a mint a kukoriczát töltögette, egy sötét bronz, illetve vasszinü bögrébe vágta a kapáját. Ebben a bögrében 70 darab jó fajta „sárga csikó” volt Mátyás király és Zsigmond király korából. Gyönyörű példányok, teljesen újak; csak egy hibájuk volt s ez az, hogy egyetlen egy darab se került közülük

hozzám. Hejh! pedig de kedves emlék vált volna belőle.

A gazdaságnál, mely minden tekintetben elismerést és dicséretet érdemel, Dulánszky nevét halhatatlanná tette, közelebről érdekelt bennünket vadászokat az ősi sziget azon része, hova még a kultura keze el nem ért, hol még Novák mérnök ur nagy szorgalmával s jeles szakképzettségével hatalmába nem ejtette a messze szétáradó vizeket, hol még egy kapavágást sem tettek, hol óriási füzesek, nádasok, tavak, lápok, fokok, zombékos mocsarak terülnek el telve a vizivadak százféle nemével.

Ezeket a helyeket is bejártuk.

Az első kellemes benyomást a Riha vize tette ránk. Hosszan elnyuló tó nádasokkal, fokokkal s lápokkal. Közvetlen a tó mellett vezet az út az uradalmi fő-majorba. A tó szélén halászházak vannak. Az apatini halászok itt tartják főhadiszállásukat. Karókra feszített zsinegeken száritják a halat, mely később füstre kerül. A Rihán nem vadásztunk, csak úgy távolból gyönyörködtünk a bűvárok uszkálásában s ezirkuszi bugdácslolásában. A parton néhány homokfutó s füttyülő szalonka szaladgált. A víz tükre fölött a

fecske-sirályok csapongtak sebes reptüléssel s éktelen sivitással.

A vadászatot a „Földvári tó”-nál kezdtük meg. A terjedelmes tó partján a fehér vízi rózsák kerek levelei valóságos szőnyeget képeznek a fiatal kis szárcsák számára. Alkonyatkor s napkeltekor mind kiusznak a nyílt vízre a nádasokból s a mint észreveszik a vadász csónakját, fúrge iramlással szaladnak végig a virág-levélből képződött szőnyegeken s bemenekülnek a sűrű nádba. A tavon nagyon bajos, úgyszólván lehetetlen löni egyebet, mint halász-madarat, buvárt. A ruczák csak a fokokban, lápokban lehet közelíthők meg. A derékig érő zombékos, hináros vizet végig gázolja a vadász s a föl-fölrebbenő fiatal ruczákra pompás lövés esik.

Vadásztunk a „csepp-Dunán,” meg a „Cziprus”-on is. Mind a két hely a vadon természet remeke. A mint csónakosom a „Cziprus” sasos sarkaiba evezett velem, a tó szélén buvárokat s hubos vöcsköket pillantottam meg. A legközelebbi felé véve az irányt, nagy erőfeszítéssel szeljük a vizet. Alig tettünk azonban pár evező-csapást, a vöcsök viz alá bukott. Mentünk a második, harmadik, negyedik után; mind lebuktak s nagy

2.) 18-ik életévüket már betöltötték vagy az 1892. évi január hó végéig betölteni fogják,

3.) magyar állampolgárok,

4.) a hivatalos magyar nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírják,

4.) feddhetlen előéletűek, mi a tanulmányoknak netán már korább történt befejezte óta eltelt időre nézve hatóságilag megerősített foglalkozási és erkölcsi bizonyítványokkal igazolódó,

6.) a vasuti szolgálatra testileg is alkalmasak, minek bizonyítására a vasuti vállalatok orvosai és a közhatósági orvosok hivatják.

A mi az elméleti előképzettséget illeti, hallgatók azok vétetnek föl, kik valamely főgimnáziumot vagy főreáltanodát vagy azokkal egyenlő rangban álló kereskedelmi vagy katonai tanintézetet sikerrel végeztek s az előirt érettségi vagy zárvizsgát megfelelő eredménnyel letették, valamint azok, kik a cs. és kir. hadsereg vagy a m. kir. honvédség tényleges állományában szolgáltak s a tisztvi vizsgát sikerrel letették.

Az összes hazai főgimnáziumokon s főreáltanodákon kívül ide értendők: a budapesti fiúei, kolozsvári, székesfehérvári, debreczeni, aradi, pozsonyi, és soproni kereskedelmi akadémiák, az újvidéki, budapesti II., VI. és IX. kerületi községi, a brassói, túróc-szent-mártoni és fogarasi állami, a zalaegerszegi és pancsovai államilag segélyezett községi, a szegedi községi és a miskolci társulati középkereskedelmi iskolák, a Wiesner-féle temesvári, a Róses féle budapesti, a Porges-féle pécsi középkereskedelmi iskola, az alsó-kubini állami polgári iskolával kapcsolatos középkereskedelmi iskola, Zombor sz. kir. város középkereskedelmi iskolája, a nagyvárad (nyilvánossági joggal fölruházott) középkereskedelmi iskola; a keszthelyi, kassai, debreczeni és kolozsmonostori m. kir. gazdasági tanintézetek; a budapesti I. ker. állami polgári iskolai tanítóképezde (az ugyanott ezen intézetrel kapcsolatos elemi iskolai tanítóképezdet ide nem értve); a budapesti iparművészeti iskola; a budapesti állami középipariskola; a brassói állami közép-faipariskola; és a kassai állami gépészeti középipariskola; a fennálló katonai tanintézetek közül pedig az 1889. évi XXXIV. t. cz. alapján a m. kir. honvédségi Ludovika Akadémiában fölállított tényleges állománybeli tisztképző tanfolyam, a cs. és kir. katonai akadémiák és főreáliskolák, a cs. és kir. gyalogsági, lovassági és tüzérségi, hadmérnöki és utászhadapródiskolák s végre a korábbi fennállott régi rendszerű általános tisztképző tanfolyam, a cs. és kir. katonai akadémiák (bécsújhelyi katonai akadémia, a régi szervezet szerint, tüzéradadémia és hadmérnöki akadémia, katonai collegium, katonai technikai iskolák, hadapród intézetek, tüzéradmérnöki utász-iskola-század, hadapród-század és utász-kar-iskola.

Önként értetik, hogy az imént körülirt készütségnél magasabbat kimutatni képes (fölsőbb tanintézeteket látogatott) egyének szintén föl-

vétetnek; de a kik buzamosabb időn (több éven) át tanulmányokkal már egyáltalán nem foglalkoznak, felvételre nem számíthatnak.

A tanév szeptember hó 1-én kezdődik, és egy buzamban 10 hónapon át tart.

A tanév befejeztével távozási bizonyítványban részesített hallgatók a hazai vasutakhoz osztatnak be és három hónapig tartó gyakorlati próbaszolgálat után a minden év október hó 10-től december 23-ig terjedő időszakban megejtendő képesítő vizsgára bocsátatnak s a vizsgálat sikeres megállása esetében a vasuti szolgálatra képesítő bizonyítványt nyernek.

A képesítő bizonyítványok a magy. korona területén létező összes vasuti vállalatok által jogérvényeseknek tekintetnek és pedig oly hatályos, hogy a forgalmi, kereskedelmi és a tárvirdaszolgálatnál hivatalnokokká csakis azok nevezhetők ki, kik a tanfolyamon a képesítő vizsgát sikerrel letették.

Megjegyeztetik, hogy az eddigi négy évi tanfolyamon képesített összes hallgatók túlnyomóan mint hivatalnokok, csekélyebb részben mint hivatalnok-gyakornokok már is alkalmazva vannak a hazai vasutaknál.

Beiktatási díj fejében mindenki 10 frtot tartozik fizetni; ezenkívül 60 frt tandíj fizetendő.

Azok, kik szegénységük alapján a tandíj fizetése alól magukat felmentetni kívánják, ez iránt beiktatásuk alkalmával a folyó évben kiállított hiteles adatokra támaszkodó szegénységi bizonyítvánnyal fölszerelt külön kérvénnyel folyamodhatnak.

A tanfolyam saját épületében czélszerűen és kényelmesen van elhelyezve, külön szakkönyvtár és muzeum fölött rendelkezik és külön intézeti orvos működik.

További fölvilágosítást a postadíj beiktatása mellett az igazgatóság készséggel megad.

Fölvihatók mindazok, kik e tanfolyamba 1891/2 tanévre felvételüket óhajtják, hogy kelőleg felszerelt folyamodványukat a „Vasuti tisztképző tanfolyam“ igazgatóságánál (Budapest, VIII. Luther-utca 3. szám) legkésőbb f. évi augusztus hó 20-ig nyújtsák be.

HIREK.

— **(Jeszenszky temetése.)** Baranyavármegyében emberemlékezett óta nem volt oly részvételtjes temetés, mint a minő f. hó 25-én volt Bükösön, midőn a vármegye nyugalmazott alispánjának, idős Jeszenszky Ferencz kir. tanácsosnak hült hamvait tették örök nyugalomra. A nagyszámú családtagokon kívül megyénk s a szomszéd megyék notabilitásai közül is többeket láttunk a végtisztességen. Ott volt Pallavichini Ede gróf, Majláth József gróf, Somsich Andor, Kardos Kálmán, Troll Ferencz, dr. Fesztl Károly, dr. Szeredy József, Szily László, Siskovics Tamás, Aidinger János, Fehérvári Imre báró, Antal Gyula, Zsolnay György, dr. Schaurek Bódog stb. Jelen volt Baranyavármegye tisztikara teljes

számmal. Baranyavármegye közönsége is igen szép számmal volt képviselve, többek közt ott láttuk: Driesz Lajos, Kissfaludy Pál, Benkő Gyula, Rameshoffer Károly, Országh Lajos biz. tagokat. A szent-lőrinczi járást 220 elüljáró képviselte, kik díszes koszorút tettek az elhunyt ravatalára. A ravatal a községi plébánia-templomban volt elhelyezve; a gazdagon aranyozott érczkoporsó tele s tele gyönyörű koszorúkkal. A résztvevők a kastélyban gyülekeztek, hol a gyászoló család fájdalmának enyhítésére egyenként és testületileg adtak kegyeletteljes részvéttüknek kifejezést. A vármegye tisztikarát Sey László árvaszéki elnök vezette a gyászszujtotta özvegy és családja elé s pár őszinte szívből jövő szép szóval adott kifejezést részvétének, melyet vele együtt Baranyavármegye tisztikara nyugalmazott alispánja elhunytá fölött érez. A kastélyból a százakra menő tömeg a templomba sereglett, hol d. e. 10 órakor gyász-istenisztelet tartott. A templomi szertartást dr. Fesztl Károly cz. püspök végezte nagy segédlettel. A gyászmise után beszentelték a koporsót s a vármegye hat főszolgabírája: Antal Pál, Trixler Károly, Seb Károly, Kiss Aladár, Polgár Jenő és Benyovszky Manó a „szent Mihály lovánál fogva“ a templom hajóján végig az ajtóig vitték; itt a járás elüljárói közül hatan vették át a kedves emléktől halott terbét, mellettük állottak a megyei huszárok teljes díszben — s a gyászmenet megindult a családi sírbolt felé. A kastélytól nem messze lévő házi kápolna oldalán van a családi sírbolt, hova a szokásos szertartás után örök nyugalomra helyezték a boldogult hült tetemét. A temetés után halotti torra gyülekezett a közönség a kastélyban. A jelen voltak nagy része bucsuzott és távozott. Így adták meg a végtisztességet, a részvét és kegyelet adóját annak a nemesszivű és jó lelkű férfinak, a kit mindenki igazán tisztelt, őszintén szeretett és nagyra becsült. Áldás és béke legyen vele.

— **(Megerősítés.)** A vallás és közoktatástügyi miniszter Zsámmár Lajos pécsi állami főreáliskolai rendes tanárt ezen minőségben végleg megerősítette.

— **(Miniszeri biztos.)** A kultuszminiszter boldogult Haynald Lajos biboros-érek hagyatékának rendezésére miniszeri biztosul Tost Gyula osztálytanácsost és pécsváradit urad. főtisztet küldte ki. Miután ezen rendezés heteket sőt hónapokat fog igénybe venni, azért ez idő alatt a főtisztit teendőket Gyenes Gyula közalap. urad. tisztartó végzi.

— **(A mohácsi fölolvadás.)** Szombaton — 25-tödikén — este tartotta meg lapunk felelős szerkesztője fölolvadását a mohácsi kereskedő ifjak önképző- és betegsegélyző egylete javára, mely alkalomra az ottani iparosok olvasókörüknek szép helyiségeit bocsátották az egylet rendelkezésére. Szerkesztőnk szombaton este érkezett meg a hajó, a hol az egylet bizottságának élén Fischer Mátyás egyleti elnök üdvözölte. Az olvasókör tágas termét esti

távolságban a tó közepe táján bukkantak föl újra. Csak egy nem akart lebukni. Rohamosan közeledtünk felé. Sebeseen uszott, a mint csak tőle telhetett; de le nem bukkott. Negyven lépésnyire lehettem már hozzá, még se bukkott le. No most! Czélok — durr! S találtam. A madár szétterjesztett szárnyakkal vergődött a vizen. Sietve evezünk hozzá, hogy fölvegyem. A mint közelebb és közelebb jutottunk idétlen sipogást hallottam. Oda érünk. Mit látnak szemeim? Apró kis állatok zsibonganak rajta. A kis fiai voltak. Szegény pára állat a hátára vette kicsikéit s kivitte őket a szabad vízre uszkálni; azért nem bukkott le, féltette a kicsikéit, hogy lehullanak róla, ha víz alá bukkik. Így esett szegény az anyai szeretet áldozatául. Az anya elveszett; de a fiai megmaradtak. Csónakba vettem a holt madarat s csudák csudája! a kicsikék látva, hogy a csónakba tettem az anyjukat, követték a csónakot, úsztak utánunk — folyton sivalkodva. Egyszer csak a nádól előkerült a him s ennek hívó szavára a nád felé vették útjokat a kis árvák. Úgy elérzékenyített ez a jelenet, hogy már már a köny szemembe tolt; de a közeli nádasból fölreppenő kacsák szárnycsapásainak csattogása újra föl-

élesztette bennem a vadász-szenvedély tüzet s a köny eloszlott; fegyverhez kaptam s tüzzel-hévvvel osztottam a halált. A lövések eldördülte után a nádasban óriási robaj, szörnyű csobogás támadt. Egy csapat szarvas törte a nádat. Szarvas a mohácsi szigeten?! Igen — szarvas. Albrecht főherczeg uradalmából úsznak át a szigetre a szarvasok a kukoriczákra s a kukoriczák közt lévő — zöld babra. Ez a legkedvesebb eledelük. Az idén már 3 gyönyörű példányt lőttek. De nemcsak szarvas, vad-disznó is találkozik ezen a tündér-szigeten. A gazdasági gyakornok pár héttel ezelőtt egy csinos stüldöt puffantott le. Volt is áldomás; többször megfordult az este a „magas mélységű“ pinczében, melynek kulcsai tünnepélyes alkalmakkor az ő csapfordításban utolérhetetlen kezeire „vagynak“ bizva.

Másfél napi vadászat után, megrakódva zsákmánnyal, bőven elhalmozva az igazi magyar vendégszeretet örömeivel, kellemeivel: becsületes másfél órai „szent János áldás“ után kocsi-utunk s bucsut vettünk a kedves és felejthetetlen emléktől „tiszteletbeli plébános“: Kilbinger Ferencz intéző úrtól, a kit a jó Isten sokáig él-

tessen, hogy bennünket még többször is megvendéghessen.

Stenge bácsi hajtson! S a sziget kanyargó utain gyors hajtással törekedtünk a dunai révhöz. Este 7 és fél órakor értünk ide. Itt a kocsi-átállításáért 5 frtot kértek. Az első pillantra azt gondoltuk, hogy a Bakonyban vagyunk; de a mint a szöke Duna hullámaira vetődött tekintetünk, tisztában voltunk a helyzettel, hogy — Mohácson vagyunk. Csak azt nem tudom, hogy mit szól a hatóság; az efféle zsaroláshoz? Erre kíváncsi az én Sándor barátom is, a ráczmeeskei „falu pennája“; mert éppen vele esett meg az eset, tőle kérték az 5 flórest.

Furcsa, nagyon furcsa; de hát Ázsiában is történnek ehhez hasonló esetek. Én nem tudom, de Hunfalvy úgy írja könyvében. Az öregnek pedig lehet hinni; nem „jäger“.

Talán majd mire teljesen kiirtják a Bakonyt oda át Somogyban; akkorra majd a mohácsi révészek is olcsóbban adják.

Addig is — türelem! A türelem rózsát terem, Isten legyen velünk!

Várady Ferencz.

Leroux ur, a département-i ügyek igazgatója a közelebbi napokban Meusebe utazik oly célból, hogy jegyzékbe vegye az érdekes kísérlet feltételeit és az azzal elért eredményeket. Ha ezek kedvezők, teljesen előkészített tér áll a terjedelmes és nyilvános alkalmazásra nézve, ennél a reformnál, mely egyedül Franciaországban hatvanezer családot érdekel.

Nálunk, Magyarországon is hamarosan aktuálissá válhatik ez a kérdés, tehát az ügy főnebbi ismertetésével azt hisszük, jó szolgálatot tettünk, úgy a nagy közönségnek, mint a szakköröknek. (F. U.)

A germanizálók. Arcunkba szökik a vér, midőn olvassuk a hírt arról a vérlázító botrányról, melyet Budapesten, Magyarország szívében követtek el magyar honpolgárok. Német nyelven szerkesztett fölségfolyamodványt ímeztek a legfölségesebb „császárhoz,” kérve legkegyelmesebb támogatását az ujonnan építendő német színház fölépítéséhez. Elszomorító s jobb ügyhöz méltó erőlködéssel igyekeznek meggyőzni a fölséget arról, hogy a német színház égetően szükséges Budapesten, hogy főleg a helyőrségi tisztek érdekében újra föl kell azt építeni, hogy — a folyamodvány szavai szerint — „a német színház Budapesten nemcsak művészi, hanem egyúttal fontos politikai és kulturális missziót is teljesít. A német művészet ápolása Budapesten nem megvetendő faktora lehet a német nyelv ismeretének, ápolásának és terjesztésének.” Ez lesz tehát célja a német színháznak? Terjeszteni a német nyelvet és kultúrát? És e cél elérése előtt nyíltan bevallják a folyamodók, kik között magas méltóságokat viselő magyar állampolgárok, a magyar kormány által kitüntetett befolyásos egyének vannak. A közvélemény előtt titkolták a tendenciát s folyamodványukat lehetőleg esendben juttatták a fölséghez. Ez majduem oly színezetet ad a dolognak, mintha e jó urak föltették volna a legalkotmányosabb királyról, hogy germanizáló törekvéseikért elismeréssel adózik. De a „császár”-hoz intézett folyamodásra megfelelt a „király.” Minden megjegyzés nélkül átküldte a botrányos iratot a belügyminiszteriumhoz, mely ismét a főváros közönségéhez küldte át s így nyilvánosságra jutott az aknamunka. A jeles germanizátorok nevei a következők: Kochmeister Frigyes, báró, és a főrendiház élethossziglan kinevezett tagja, Leipziger Vilmos nagyiparos, a vaskoronarend lovagja, Hirsch Jakab nagykereskedő, Lesser Stanisló, német szinigazgató, két hónapos magyar állampolgár és Singer Zsigmond bécsi hírlap-

író. Az egész fővárosi sajtó s a közvélemény föl van háborodva e valóban elszomorító eset miatt. Az összes lapok — egyetlen egy kivételével a német nyelvűek is — a legszigorúbban elítélik a folyamodók eljárását, s hangosan követelik, hogy Kochmeister Frigyes báró, ki legjobban van kompromittálva ez ügyben, mondjon le összes állásairól.

A dárdai casino-egyesül. föloszlása.*)

Folyó július hó 19-én tartotta meg a dárdai casino-egyesület a rendkívüli közgyűlést, mely az egyesület föloszlását határozta el. Ennek előzményei, valamint a gyűlés lefolyása a következő:

Három-négy éve már annak, hogy a baranyavári járás intelligenciájának kebelében, annak egyes tagjai és osztályai közt tartózkodás, sőt idegenkedés uralkodott, a mely az elmúlt idők egyes elhibázott s tán nem is szándékolt tényeiben birja gyökerét. A megszületett viszály azután annyira fokozódott, hogy az intelligencia úgyszólván meghasonlott önmagával. Nyilvánult ez eleinte a kölcsönös tartózkodó magaviseletben, majd később az egyesület iránti elhidegtetésben, végül az egyesülettől való elszakadásban.

Megalakult ennek következtében ugyanezen intelligencia tagjainak egy részéből a dárdai „társaskör.” Az azelőtti egységes társaságból a tagok jelentékeny száma kilépett s tagjává lön az új egyesületnek.

Volt tehát, és pedig éveken át, Dárdán két uri egyesület, a melyek egyike sem volt képes azon fokra emelkedni, a melyre egy ily nagy intelligenciából álló járás társadalma kell, hogy följusson. A régi élénkség, a zaj, a kölcsönös bizalom, az egyesületek kebelében a mozgékony, lassan-lassan kihálóban volt.

Ezen állapotok tarthatlanságát belátván, de csillapulván a szenvedélyek is — egyesek komoly megbeszélés tárgyává tették a viszonyok megjavítását s egy új társadalmi élet megteremtését.

Az első lépés az Antal Pál főszolgabíró által névnapja alkalmából megtartott lakomán történt meg, hol az intelligenciának minden rendű és rangú tagja részt vevén — közös akarral elhatározták, hogy az eddigi sajnálatos állapotokat megszüntetik.

Ezen elhatározás eredménye nyilvánult már a farsangi bálban, melyet az összes uri közönség adott, s a mely fényességében föllümlt az eddig tartani szokott casinói bálókát.

Ettől az időtől kezdve folyton javultak a viszonyok, úgy hogy elhatározták, hogy az eddigi két egyesület föloszlatásával, ezeknek s az intelligencia még más bevonandó tagjainak hozzájárulásával egy új alapokra fektetendő egyesületet alakítanak.

F. év június hó 27-én megalakult a még fönnállott másik két egyesület mellett az új egye-

*) E nagyérdékű közlemény megkésve érkezvén, lapunk mult számából kimaradt. A szerk.

sület „Dárdai Casino” név alatt, Antal Pál elnökségével. — Az alapszabályok jóváhagyása végett a szükséges lépések megtörténtek.

Ezek után nem volt már egyéb teendő, mint a dárdai casino-egyesületet és a társaskört föloszlatni.

E célból hivta össze dr. Kiss Emil, a casino-egyesület elnöke, a rendkívüli közgyűlést, július hó 19-re. Nem várt nagy számban jelentek meg a tagok. Az egyesület 86 tagjából 63-an vettek részt az ülésen. Elnök meguyitván a gyűlést s a jegyző által eszközölt összeszámolás után meggyőződést szerezvén a gyűlés határozatképességéről: kifejtette azon indokokat, melyek a casino föloszlatását javasolják. A hosszabb beszédben előterjesztett indokolás után a jelenvoltak egyhangulag kimondták a casino föloszlatásának szükségét. Erre a közgyűlés megbizta az elnököt s 4 tagot, hogy mint kiküldött bizottság az egyesület vagyonának hováfordítása iránt intézkedjék s eljárásának eredményéről annak idején az illetékes helyen jelentést tegyen.

Végül Kissfaludy Pál casinói tag mondott köszönetet az elnöknek azon tevékenységeért, melyet ez a társadalmi viszonyok javítása céljából, az új egyesület létesítése körül kifejtett.

Vajha az oly sok jóakarattal s kölcsönös támogatással megindult munka meg is teremné az óhajtott gyümölcsöt s megteremtené a baranyavári járásban az egységes társadalmi életet!

..... is.

Vasuti tisztképző tanfolyam.

A Budapesten fönnálló vasuti tisztképző tanfolyamon, melynek célja és föladata azon egyének elméleti kiképzése, kik a vasuti vállalatoknál a forgalmi, kereskedelmi és táviradai szolgálatban mint hivatalnokok állást akarnak nyerni, kereskedelemügyi m. kir. Miniszter Úr Ó Nagyméltóságának intézkedése alapján f. évi szeptember 1-én az ötödik tanév veszi kezdetét.

E tanfolyamon a következő tautárgyak fognak előadtni u. m.:

- 1.) vasuti építmények és berendezések.
- 2.) vasuti táviró szolgálat.
- 3.) vasuti forgalmi szolgálat, vasuti egészségügy és mentő szolgálattal,
- 4.) vasuti kereskedelmi szolgálat,
- 5.) vasuti földrajz,
- 6.) vasutak fejlődésének története,
- 7.) vasuti jog- és törvényisme,
- 8.) vasuti számtan és könyvvitel,
- 9.) anyag- és áruisme,
- 10.) német nyelv,
- 11.) francia nyelv.

Az előadások hetenként összesen 30 órára terjednek s d. u. 3-tól esti 8 óráig tartanak.

Tanfolyami hallgatókul oly egyének vétetnek föl, kik eredeti vagy közjegyzőileg hitelesített másolati okmányokkal igazolják, hogy:

- 1.) megfelelő elméleti előképzettséggel bírnak

czios föld. Van az uradalomban 254 guia-jóság, 85 igavonó ökör, 29 ló és 1200 sertés. Az épületek száma 48. Képzeltető milyen nagyszabású ez a gazdaság s dacára, hogy csak 2 gazdasztije van: az intéző, a ki mindent végez s az ellenőr, a ki csak számols rajtuk kívül a főmolnár s egy gyakornok — a gazdaság mintagazdaságnak mondható. Mindenütt példás rend és tisztaság van. Kilbinger Ferencz, az intéző, ki több mint 10 évet töltött Szina uradalmában, kiváló szakértelemmel, bő tapasztalattal s határt nem ismerő szorgalommal fáradozik a püspöki gazdaság fölvirágoztatásán; még az uradalmi utakat is bevetteti gabonával s nemcsak aranykalaszt termel, de még Mátyás-király korabeli aranyakat is kapáltat ki a földből. Nemrégiben egy bögre aranyat találtak a „Földvári tó” közelében. Az egyik kapás, a mint a kukoriczát töltögette, egy sötét bronz, illetve vasszintű bögrébe vágta a kapáját. Ebben a bögrében 70 darab jó fajta „sárga csikó” volt Mátyás király és Zsigmond király korából. Gyönyörű példányok, teljesen újak; csak egy hibájuk volt s ez az, hogy egyetlen egy darab se került közülök

hozám. Hejh! pedig de kedves emlék vált volna belőle.

A gazdaságnál, mely minden tekintetben elismerést és dicséretet érdemel, Dulánszky nevét halhatatlanná tette, közelebről érdekelt bennünket vadászokat az ősi sziget azon része, hova még a kultura keze el nem ért, hol még Novák mérnök ur nagy szorgalmával s jeles szakképzettségével hatalmába nem ejtette a messze szétáradó vizeket, hol még egy kapavágást sem tettek, hol óriási füzesek, nádasok, tavak, lápok, fokok, zombékos mocsarak terülnek el telve a vizivadak százféle nemével.

Ezeket a helyeket is bejártuk.

Az első kellemes benyomást a Riha vize tette ránk. Hosszan elnyuló tó nádasokkal, fokokkal s lápokkal. Közvetlen a tó mellett vezet az út az uradalmi fő-majorba. A tó szélén halászházak vannak. Az apatini halászok itt tartják főhadiszállásukat. Karókra feszített zsinegeken szárítják a halat, mely később füstre kerül. A Rihán nem vadásztunk, csak úgy távolból gyönyörködtünk a bűvárok uszkálásában s czirkuszi bugdácslolásában. A parton néhány homokfutó s fűtűlő szalonka szalagált. A víz tükre fölött a

fecske-sirályok csapogtak sebes reptéléssel s éktelen sivitással.

A vadászatot a „Földvári tó”-nál kezdtük meg. A terjedelmes tó partján a fehér vizi rózsák kerek levelei valóságos szőnyeget képeznek a fiatal kis szárcsák számára. Alkonyatkor s napkeltekor mind kiusznak a nyílt vízre a nádasokból s a mint észreveszik a vadász csónakját, fűrge iramlással szaladnak végig a virág-levélből képződött szőnyegeken s bemenekülnek a sűrű nádba. A tavon nagyon bajos, úgyszólván lehetetlen löni egyebet, mint halász-madarat, buvárt. A ruczák csak a fokokban, lápokban lehet közelíthők meg. A derékig érő zombékos, hináros vizet végig gázolja a vadász s a föl-fölrebbető fiatal ruczákra pompás lövés esik.

Vadásztunk a „csepp-Dunán,” meg a „Cziprus”-on is. Mind a két hely a vadon természet remeke. A mint csónakosom a „Cziprus” sáros sarkaiba evezett velem, a tó szélén buvárokat s hubos vöcsköket pillantottam meg. A legközelebbi felé véve az irányt, nagy erőfeszítéssel szeltek a vizet. Alig tettünk azonban pár evező-csapást, a vöcsök viz alá bukott. Mentünk a második, harmadik, negyedik után; mind lebuktak s nagy

2.) 18 ik életévüket már betöltötték vagy az 1892. évi január hó végéig betölteni fogják,

3.) magyar állampolgárok,

4.) a hivatalos magyar nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírják,

4.) feddhetlen előéletűek, mi a tanulmányoknak netán már korább történt befejezte óta eltelt időre nézve hatóságilag megerősített foglalkozási és erkölcsi bizonyítványokkal igazolódó,

6.) a vasuti szolgálatra testileg is alkalmasak, minek bizonyítására a vasuti vállalatok orvosai és a közhatósági orvosok hivatják.

A mi az elméleti előképzettséget illeti, hallgatók azok vétetnek föl, kik valamely főgimnáziumot vagy főreáltanodát vagy azokkal egyenlő rangban álló kereskedelmi vagy katonai tanintézetet sikerrel végeztek s az előirt érettségi vagy zárvizsgát megfelelő eredménnyel letették, valamint azok, kik a cs. és kir. hadsereg vagy a m. kir. honvédség tényleges állományában szolgáltak s a tiszti vizsgát sikerrel letették.

Az összes hazai főgimnáziumokon s főreáltanodákon kívül ide értendők: a budapesti fiúei, kolozsvári, székesfehérvári, debreczeni, aradi, pozsonyi, és soproni kereskedelmi akadémiák, az újvidéki, budapesti II., VI. és IX. kerületi községi, a brassói, túróc-szent-mártoni és fogarasi állami, a zalaegerszegi és pancsovai államilag segélyezett községi, a szegedi községi és a miskolci társulati középkereskedelmi iskolák, a Wiesner-féle temesvári, a Rössele féle budapesti, a Porges-féle pécsi középkereskedelmi iskola, az alsó-kubini állami polgári iskolával kapcsolatos középkereskedelmi iskola, Zombor sz. kir. város középkereskedelmi iskolája, a nagyváradi (nyilvánossági joggal fölruházott) középkereskedelmi iskola; a keszthelyi, kassai, debreczeni és kolozsmonostori m. kir. gazdasági tanintézetek; a budapesti I. ker. állami polgári iskolai tanítóképezde (az ugyanott ezen intézettel kapcsolatos elemi iskolai tanítóképezdét ide nem értve); a budapesti iparművészeti iskola; a budapesti állami középipariskola; a brassói állami közép-faipariskola; és a kassai állami gépészeti középipariskola; a főnálló katonai tanintézetek közül pedig az 1889. évi XXXIV. t. cz. alapján a m. kir. honvédségi Ludovika Akadémiában fölállított tényleges állománybeli tisztképző tanfolyam, a cs. és kir. katonai akadémiák és főreáliskolák, a cs. és kir. gyalogsági, lovassági és tüzérségi, hadmérnöki és utászhadapródiskolák s végre a korább főnállott régi rendszerű általános tisztképző tanfolyam, a cs. és kir. katonai akadémiák (bécsújhelyi katonai akadémia, a régi szervezet szerint, tüzéradadémia és hadmérnöki akadémia, katonai collegium, katonai technikai iskolák, hadapród intézetek, tüzéradadémiai utász-iskola-század, hadapród-század és utász-kar-iskola.

Önként értetik, hogy az imént körülirt készülségnél magasabbat kimutatni képes (főbb tanintézeteket látogatott) egyének szintén föl-

vétetnek; de a kik buzamosabb időn (több éven) át tanulmányokkal már egyáltalán nem foglalkoznak, felvételre nem számíthatnak.

A tanév szeptember hó 1-én kezdődik, és egy huzamban 10 hónapon át tart.

A tanév befejeztével távozási bizonyítványban részesített hallgatók a hazai vasutakhoz osztatnak be és három hónapig tartó gyakorlati próbaszolgálat után a minden év október hó 10-től december 23-ig terjedő időszakban megejtendő képesítő vizsgára bocsáttatnak s a vizsgálat sikeres megállása esetében a vasuti szolgálatra képesítő bizonyítványt nyernek.

A képesítő bizonyítványok a magy. korona területén létező összes vasuti vállalatok által jogérvényeseknek tekintetnek és pedig oly hatálylyal, hogy a forgalmi, kereskedelmi és a tárvirdaszolgálatnál hivatalnokokká csakis azok nevezhetők ki, kik a tanfolyamon a képesítő vizsgát sikerrel letették.

Megjegyeztetik, hogy az eddigi négy évi tanfolyamon képesített összes hallgatók túlnyomóan mint hivatalnokok, csekélyebb részben mint hivatalnok-gyakornokok már is alkalmazva vannak a hazai vasutaknál.

Beiktatási díj fejében mindenki 10 frtot tartozik fizetni; ezenkívül 60 frt tandíj fizetendő.

Azok, kik szegénységük alapján a tandíj fizetése alól magukat felmentetni kívánják, ez iránt beiktatásuk alkalmával a folyó évben kiállított hiteles adatokra támaszkodó szegénységi bizonyítvánnyal felszerelt külön kérvénnyel folyamodhatnak.

A tanfolyam saját épületében czélszerűen és kényelmesen van elhelyezve, külön szakkönyvtár és muzeum fölött rendelkezik és külön intézeti orvos működik.

További fölvilágosítást a postadíj beiktatása mellett az igazgatóság készséggel megad.

Fölhivatnak mindazok, kik a tanfolyamba 1891¹/₂ tanévre felvételüket óhajtják, hogy kelőleg felszerelt folyamodványukat a „Vasuti tisztképző tanfolyam“ igazgatóságánál (Budapest, VIII. Luther-utca 3. szám) legkésőbb f. évi augusztus hó 20 ig nyujtsák be.

HIREK.

— **(Jeszenszky temetése.)** Baranyavármegyében emberemlékezet óta nem volt oly részvételtjes temetés, mint a minő f. hó 25-én volt Bükösön, midőn a vármegye nyugalmazott alispánjának, idős Jeszenszky Ferencz kir. tanácsosnak hült hamvait tették örök nyugalomra. A nagyszámú családtagokon kívül megyénk s a szomszéd megyék notabilitásai közül is többeket láttunk a végtisztességen. Ott volt Pallavichini Ede örgróf, Majláth József gróf, Somsich Andor, Kardos Kálmán, Troll Ferencz, dr. Feszty Károly, dr. Szeredy József, Szily László, Siskovics Tamás, Aidinger János, Fehérvári Imre báró, Antal Gyula, Zsolnay György, dr. Schaurek Bódog stb. Jelen volt Baranyavármegye tisztkara teljes

számmal. Baranyavármegye közönsége is igen szép számmal volt képviselve, többek közt ott láttuk: Driesz Lajos, Kissfaludy Pál, Benkő Gyula, Rameshoffer Károly, Ország Lajos biz. tagokat. A szent-lőrinczi járást 220 elüljáró képviselte, kik díszes koszorút tettek az elhunyt ravatalára. A ravatal a községi plébánia-templomban volt elhelyezve; a gazdagon aranyozott érczkoporsó tele s tele gyönyörű koszorúkkal. A résztvevők a kastélyban gyülekeztek, hol a gyászoló család fájdalomának enyhítésére egyenként és testületileg adtak kegyeletteljes részvéttüknek kifejezést. A vármegye tisztkarát Sey László árvaszéki elnök vezette a gyászsajtozott özvegy és családja elé s pár ószinte szívből jövő szép szóval adott kifejezést részvéttének, melyet vele együtt Baranyavármegye tisztkara nyugalmazott alispánja elhunytá fölött érez. A kastélyból a százakra menő tömeg a templomba seregett, hol d. e. 10 órakor gyász-istenisztelet tartatott. A templomi szertartást dr. Feszty Károly cz. püspök végezte nagy segédlettel. A gyászmise után beszentelték a koporsót s a vármegye hat főszolgabírája: Antal Pál, Trixler Károly, Seb Károly, Kiss Aladár, Polgár Jenő és Benyovszky Manó a „szent Mihály lovánál fogva“ a templom hajóján végig az ajtóig vitték; itt a járás elüljárói közül hatan vetették át a kedves emléktű halott terhét, mellettük állottak a megyei huszárok teljes díszben — s a gyászmenet megindult a családi sírbolt felé. A kastélytól nem messze lévő házi kápolna oldalán van a családi sírbolt, hova a szokásos szertartás után örök nyugalomra helyezték a boldogult hült temetét. A temetés után halotti torra gyülekezett a közönség a kastélyban. A jelen voltak nagy része bucsuzott és távozott. Így adták meg a végtisztességet, a részvét és kegyelet adóját annak a nemesszívű és jó lelkű férfinak, a kit mindenki igazán tisztelt, őszintén szeretett és nagyra becsült. Áldás és béke legyen vele.

— **(Megerősítés.)** A vallás és közoktatástügyi miniszter Zsámár Lajos pécsi állami főreáliskolai rendes tanárt ezen minőségben végleg megerősítette.

— **(Miniszteri biztos.)** A kultuszminiszter boldogult Haynald Lajos biboros-érek hagyatékának rendezésére miniszteri biztosul Tost Gyula osztálytanácsost és pécsváradi urad. főtisztet küldte ki. Miután ezen rendezés heteket sőt hónapokat fog igénybe venni, azért ez idő alatt a főtiszti teendőket Gyenes Gyula közalap. urad. tisztartó végzi.

— **(A mohácsi fölolvadás.)** Szombaton — 25-tödikén — este tartotta meg lapunk felelős szerkesztője fölolvadását a mohácsi kereskedő ifjak önképző- és betegsegélyző egylete javára, mely alkalomra az ottani iparosok olvasókörüknek szép helyiségeit bocsátották az egylet rendelkezésére. Szerkesztőnk szombaton este érkezett meg a hajón, a hol az egylet bizottságának élén Fischer Mátyás egyleti elnök üdvözölte. Az olvasókör tágas termét esti

távolságban a tó közepe táján bukkantak föl újra. Csak egy nem akart lebukni. Rohamosan közeledtünk felé. Sebeseen uszott, a mint csak tőle telhetett; de le nem bukkott. Negyven lépésnyire lehettem már hozzá, még se bukkott le. No most! Czélok — durr! S találtam. A madár szétterjesztett szárnyakkal vergődött a vizen. Sietve evezünk hozzá, hogy fölvegyem. A mint közelebb és közelebb jutottunk idétlen sipogást hallottam. Oda érünk. Mit látnak szemeim? Apró kis állatok zibonganak rajta. A kis fiai voltak. Szegény pára állat a hátára vette kicsikéit s kivitte őket a szabad vízre uszkálni; azért nem bukkott le, féltette a kicsikéit, hogy lehullanak róla, ha víz alá bukkik. Így esett szegény az anyai szeretet áldozatául. Az anya elveszett; de a fiai megmaradtak. Csónakba vettem a holt madarat s csudák csudája! a kicsikék látva, hogy a csónakba tettem az anyjukat, követték a csónakot, úsztak utánunk — folyton sivalkódva. Egyszer csak a nádól előkerült a him s ennek hívó szavára a nád felé vették utjokat a kis árvák. Úgy elérzékenyített ez a jelenet, hogy már már a köny szemembe tolt; de a közeli nádasból fölreppenő kacsák szárnycsapásainak csattogása újra föl-

élesztette bennem a vadász-szenvedély tüzét s a köny eloszlott; fegyverhez kaptam s tüzzel-hévvvel osztottam a halált. A lövések eldördülte után a nádasban óriási robaj, szörnyű csobogás támadt. Egy csapat szarvas törte a nádat. Szarvas a mohácsi szigeten?! Igen — szarvas. Albrecht főherczeg uradalmából úsznak át a szigetre a szarvasok a kukoriczákra s a kukoriczák közt lévő — zöld babra. Ez a legkedvesebb eledelük. Az idén már 3 gyönyörű példányt lőttek. De nemcsak szarvas, vad-disznó is találkozik ezen a tündér-szigeten. A gazdasági gyakornok pár héttel ezelőtt egy csinos süldőt puffantott le. Volt is áldomás; többször megfordult az este a „magas mélységű“ pinczében, melynek kulcsai tünepélyes alkalmakkor az ő csapfordításban utolérhetetlen kezeire „vagynak“ bizva.

Másfél napi vadászat után, megrakódva zsákmánnyal, bőven elhalmozva az igazi magyar vendégszeretet örömeivel, kellemeivel: becsületes másfél órai „szent János áldás“ után kocsi utunk s bucsut vettünk a kedves és felejthetetlen emléktű „tiszteletbeli plébános“: Kilbinger Ferencz intező úrtól, a kit a jó Isten sokáig él-

tessen, hogy bennünket még többször is megvendéghessen.

Stenge bácsi hajtson! S a sziget kanyargó utain gyors hajtással törekedtünk a dunai révhez. Este 7 és fél órakor értünk ide. Itt a kocsiink átszállításáért 5 frtot kértek. Az első pillantra azt gondoltuk, hogy a Bakonyban vagyunk; de a mint a szöke Duna hullámaira vetődött tekintetünk, tisztában voltunk a helyzettel, hogy — Mohácson vagyunk. Csak azt nem tudom, hogy mit szól a hatóság; az efféle zsaroláshoz? Erre kíváncsi az én Sándor barátom is, a ráczmecke „falupennája“; mert éppen vele esett meg az eset, tőle kérték az 5 flórest.

Furcsa, nagyon furcsa; de hát Ázsiában is történnek ehhez hasonló esetek. Én nem tudom, de Hunfalvy úgy írja könyvében. Az öregnek pedig lehet hinni; nem „jáger.“

Talán majd mire teljesen kiirtják a Bakonyt oda át Somogyban; akkorra majd a mohácsi révészek is olcsóbban adják.

Addig is — türelem! A türelem rózsát terem, Isten legyen velünk!

Várady Ferencz.

9 órára szép számú közönség töltötte meg, mely előtt szerkesztőnk a vasárnapi munkaszünetről tartott humoros fölolvastatást a hallgatóság folytonos derült hangulata mellett. Az erősen megtapsolt fölolvastatást reggelig tartó tánc követte. Másnap Tarnay Károly dr. vendégszerető házában disz-lakoma volt, a mit este az egyesület által rendezett banket követett, melyen a fesz-telen jókedv és kifogyhatatlan humor a vig-társaságot egész a hajnali órákig tartotta együtt. — Szerkesztőnk hétfőn hagyta el Mohácsot, mely ideig a szeretetreméltó Tarnay-család vendége volt.

— **(A városi közgyűlés)** hétfőn délelőtt folyt le Kardos Kálmán főispán elnöke alatt ki megemlékezvén a királynapok lefolyásáról, ebből kifolyólag Piacsek Gyula, Kelemen Mihály és Jobszt László dr. bizottsági tagoknak köszönetet mondott buzgóságukért és ama sokoldalú fáradozásaikért, mit a királynapok alatt kifejtettek. Ennek kapcsán fölolvasta egyúttal a belügyminiszternek leiratát, melyben a város közönsége és összes lakosságának Őfelsége mélyen érzett köszönetét és elismerését fejezte ki. A gyűlés ezt örvendetes tudomásul vette s elhatározta, hogy azt egész terjedelmében jegyzőkönyvbe veszi. Troll pápai prelat és Aidinger polgármester indítványára a gyűlés Kardos Kálmán főispánnak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott azon buzgóságáért, mit ő a város közönségéért tett. Bolgár erre azt indítványozta, hogy Pécs városa a megyés püspöknek, a ki már városunk iránti szeretetének számtalan tanujelét adta s kinek egyedül köszönhetjük, hogy a folség legmagasabb látogatásával városunkat megtisztelte, haláljának jegyzőkönyvben is kifejezést juttasson, a mely neki azután küldöttségileg adassék át, mit a közgyűlés lelkes éljenzéssel fogadott. Kardos főispán meleg szavakban emlékezett meg a minap elhunyt Jeszenszky Ferencz, Baranyavármegye volt alispánjáról, ki számos éven át városi bizottsági tag volt, ugyszintén buzgó elnöke több közintézeteknek, a miért is elhunytá fölötti mély részvétéről a város a családot átiratilag fogja értesíteni. Ezután a belügyminiszternek azon rendelete olvastatott föl, mely a közgyűlésnek a czélba vett nagykölesön ügyében hozott határozatát jóváhagyta és pedig oly formán, hogy a város a budapesti kereskedelmi banktól évi 5-4 százalék mellett 600,000 frt erejéig vegye föl a kölcsönt s ezen összeget a vízvezeték, továbbá egyéb építkezésekre és beruházásokra fordítsa. A tanács jelentése szerint a fogadtatási költségek fedezése 11,092 frtba került. A közgyűlés ezen alkalomból Montenuovo herczegnek és az összes albizottságoknak, főleg Piacsek Gyula, Kelemen Mihály és Jobszt László dr. ügyvédnek jegyzőkönyvi köszönetet fejezett ki. — A vízvezetési munkálatok ellenőrzésére hivatott bizottság a következőleg alakult meg: Elnök: Kovácsy Kálmán, kir. főmérnök; helyettes elnök: Herberth János, vár. tanácsnok. Bizottsági tagok: a rendőrfőkapitány, tiszti főügyész, tiszti főorvos és városi főmérnök. Továbbá: Stankovits György kir. mérnök, Zastara Ede cs. és kir. mérnökkari igazgató, Kindl Ferencz, Krászonyi Ferencz, Piacsek Gyula, Werner Otto és Zsolnay Vilmos. A gyűlés erre fölhatalmazta Aidinger polgármestert, hogy szükség esetén a kormánytól szakértőket kérhessen, a kik által a vízvezetési munkálatok fölülvizsgáltassanak és ellenőriztessenek. — A közgyűlés egyik legérdekesebb pontját az iskolaszéknek és tanácsnak a polgári leánytanoda végleges szervezése s az összes városi tanodák egységes vezetése tárgyában hozott előterjesztése képezte, mely javaslatot a gyűlés el is fogadott. Ez szerint a polgári leányiskola külön igazgatót kap. Az igazgató fizetése évi 800 frt lesz, továbbá 200 frt lakáspénz és ugyan-

aunyi pótlék. Szervezetni fog egyúttal az egységes fölügyelő-igazgatói állás, mely hivatalos lesz az összes elemi tanintézetek fölött öröködni és fölügyeletet gyakorolni. Az egységes fölügyelő-igazgató évi fizetése 1000 frt, lakáspénze 200 frt és ötödévi pótlék. Ezen állásokat csakis kellő kvalifikációval bíró egyének fogják elnyerni s miután ezen állások már szeptemberre betöltendők, azért azt határozta a gyűlés, hogy legközelebb „Pályázati hirdetmény“-t fog közzé tenni. Ezek után a gyűlés fölolvastatott. — A legközelebbi közgyűlés szeptember 28-dikán lesz, ez időközben azonban még egy rendkívüli közgyűlés fog megtartatni.

— **(Művész-estélyeket)** fognak rendezni Pécsen a jövő hó első napjaiban Szabó testvérek, a híres ezterajászók, kik közül az egyik még egy általa föltalált áron-hegedűt is be fog mutatni. Most már harmadizben jönnek hozzánk. Az elmúlt napokban Siklóson és Harkányban tartottak estélyeket, honnét Lipik-be rándultak.

— **(Az ügyvédi kamarából.)** Ujvári László, duna-földvári ügyvéd az ügyvédségről lemondván, a kamara lajstromából kitoröltetett.

— **(Elgázolta a kocsit.)** A vigyázatlanság mindig megbosszulja magát. Mint siklósi levelezőnk írja, e napokban Vaiszlóban Lőrincz József kemsei lakos sebes vágatásban Benke József vaiszlói lakosnak 2 és fél éves fiát elgázolta. Mire orvosért mentek, a gyermek már halva volt. A siklósi járásbiróság megindította a vizsgálatot.

— **(Vesztett kutyák.)** A baranyavári járásban legutóbb annyira elszaporodtak a vesztett kutyák, hogy már eddig is 11 embert martak meg, kik most a budapesti Pasteur-intézetben gyógykezeltetnek. A járási főszolgabíró-ság ez okból kérvényt nyújtott be a folsőbb hatósághoz, hogy az engedélyt adjon arra, miszerint a járás összes kutyáit lelőhessék, mert különben ezen vesztett állatok még inkább elszaporodnának és leirhatlan pusztitást vihethetnek végre.

— **A harkányi Anna-bál.** Vasárnap szokatlan nagyszámú közönség gyűlt össze a harkányi gyógyfürdőben az Anna-bálra. Az előző években is igen látogatott szokott lenni ez a bál; de a mostani közönség jelentékenyen föllümlta az előző évek publikumának számát. A fürdő sétányain már a délutáni órákban áradatként hullámozott a közönség; este pedig szorongásig megtelt a táncsterem előtti tér, hol esteliztek. Ott láttuk báró Fehérváry Gézáné, a honvédelmi miniszter nejét fiával, Fehérváry Imre báróval; a pécsiek, siklósiak s a környék szintén nagy számmal vett részt a kellemes nyári mulatságon. A tágas nagyteremben, mely Pécsen is elkelne, esti 9 órakor vette kezdetét a bál. Özönével tödült be a közönség a diszes táncsterembe, a cigány pedig huzta körömszakkadtáig a legjava nótáit. Az első négyest 62 pár tánczolta. A négyeseket Benyovszky Manó, a siklósi járás kedvelt főszolgabírája rendezte közkívánatra, ki a legnagyobb készséggel s tánczrendezői rutinnal tett eleget a publikum óhajának. A szépnem a legszebb virágokkal volt képviselve, kiknek neveit a táncz hevében alig lehetett följegyezni, mégis amennyire emlékeztünk képes fölidézni a jelen volt szépeket, koszoruba fűzve itt adjuk neveiket: Alföldy Irén (Körös), Ambrus Etelka (Vaiszló), Bekő Jolán (Tevehegy), Bokor-nővérek (Pécs), Bereszászi Aranka (Siklós), Fazekas Jolán (Sellye), Mülher Mariska (Pécs), Nagy Flóra és Margit (Pécs), Pfeffer Ilka (Pécs), Petrovics Ilka (Pécs), Schutt Jozefin (Villány), Petrásch N. (Siklós), Müller N. (Baja), Várady Lenke (Pécs), Stern-nővérek (Pécs) stb. Néhány szép menyecske is vett részt a tánczban; tudósítók azonban hiányos névsort adott s így neveiket, noha örömmel közölnénk, nem közölhetjük. A mulatság Kontsek-bácsi és Heller orvos ur buzgó hozzájárulásával kivilágos-kivirradtig tartott.

— **(A vízvezeték és a háztulajdonosok.)** A hétfői közgyűlésen Aidinger polgármester érdekes nyilatkozatot tett arra vonatkozólag, hogy mennyi költségbe fog kerülni a vízvezeték a háztulajdonosoknak és egyes családoknak. Két költség lesz ugyanis: 1. a vízvezeték bevezetésének költsége 2. pedig az

elfogyasztott víz utáni költség. Az első költség normalis körülmények közt 10—12 frtba fog kerülni. A másodikra nézve precis adatokat még nem lehet kivánni, miután annál kevesebb lesz a kiadás, mennél többen vezetik be a vízvezeték. Annyi bizonyos, hogy a költség 15—100 frt között ingadozik. Egy köbméter víz ára 10 kr. Tehát egy öt tagból álló családnak évi kiadása maximum 12 frt, a kevesebb tagból álló családoké természetesen sokkal kevesebb lesz.

— **(Öngyilkosság.)** Szombaton délután a Makár-utca végén lévő cs. és kir. „gyalog-sági krajezáros“ laktanyában Szebényi (Schwar-czer) Ede szolgálattéví őrmester agyonlötöte magát. Tettének oka: gyógyíthatatlannak vélt szembetegsége, melynek következményeitől irtózott, annál is inkább, mivel vagyontalan lévén, a katonai szolgálatra volt utalva s látásának elvesztése esetében a szolgálatra képtelenné vált volna.

— **(Áthelyezés.)** Mint a „Kaposvár“-ban olvassuk, Bartha Gyula kaposvári erdőfölügyelő Pécsre helyeztetett át.

— **(Halálos rugás.)** Halálosan meg-rugott egy nekivadult ló Német-Bolyon egy Weisz Teréz nevű kis leányt e hó 22-én. Az eset úgy történt, hogy Vicsék József kocsis lovai megbokrosodván, a gazdája udvarában játszó kis leány ezek lábai alá került. A bonczolás folyamán kiderült, hogy a halált súlyos belső sérülés okozta.

— **(Betöltetlen állások.)** A „Jogtudományi Közlöny“ legutóbbi számában azt írja, hogy „a mohácsi járásbiróságnál mar két és fél év óta betöltetlen egy birói és két kezelő-hivatalnoki állás s hogy innen vannak aztán azok az annyiszor fölpanaszolt hosszú terminusok is, melyeknek többnyire a munkaerő elégtelensége és nem bíróságaik szorgalmhiánya az oka.“ A birói állás ugyan most be lett töltve Kenedy Imre dr. kinevezetésével, de az mégis csak hallatlan, hogy két és fél évig kellett várni, míg végre a kinevezés megtörtént. A két kezelő hivatalnoki állás azonban még most sincs betöltve. Ehhez azt hisszük nem kell kommentár.

— **(Telepitések.)** Az eszéki takarékpénztár 800 hold földet vásárolt Szlavoniában, a hova 30—40 Oroszországból kivándorló zsidó családot szándékozik letelepíteni. E takarékpénztár — állítólag — még több birtokot fog vásárolni a Dráva és Száva közt, a hova szintén menekülő zsidó-családokat telepít le.

— **(A minapi vihar)** némely helyen nagy pusztitást vitt végre s oly erővel tombolt, hogy itt-ott még fákat is tépett ki. Szigetvár közelében midőn a vihar kitört egy paraszt gazda éppen a mezőn volt s takarmányt készült haza vinni. A lovakat oda kötötte a kocsit oldalához, de a vihar a lovak kötőfékét elszakította s a kocsit fölkapta a levegőbe s oly erősen vágta vissza a földre, hogy darabokra törött.

— **(Véres verekedés katonaság és rendőrök közt.)** Harcz és haboru volt a mi különben oly csendes városunkban vasárnap éjjel, a szellemek órájában. Folyt a vér, miután előbb bővel folyt a bor. Ugy történt a dolog, hogy baka uraimék közül — kik másnap reggel Kaposvárra voltak utazandók — nyolezan jól fölöntöttek a garatra, hogy a bucsuokozta keserű bánatot elaltassák. A bánat el is aludt szépen, de fölébredt helyette a rózsapiros jókedv s a bőrébe nem férő bakavirtus. Énekelve, kurjongatva vonultak át a szigeti országutou s a Ferencz-utczáján, pokoli zsvajukkal fölverve álmaikból ez utcák megrémült lakóit. A Ferencz-utczák templomának környékén aztán összetalálkoztak az éjjeli rendőr-örjárattal. Amazok nyolezan valának, a mi a kettőnek négyszerese, s így nem csodálhatjuk, hogy a két rendőr egymást biztatta, hogy: te szólj nekik! Végre az egyik összeszedte a szab. kir. bátorságot s alig hallhatólag, de egész meggyőződéssel koczkáz-tatta e megjegyzést: Jó volna kissé csendesebben lenni! Alig hiszszük, hogy volna valaki, a ki e szavak helyes voltát be nem ismerné. Nem így baka uraimék, kik nem tűrik, ha a „nyavalyás czibil“, vagy a mi szemükben még nagyobb sérelem a dicső armádiára, ha a rendőrség megbotránkozni bátorodik az ő rakoncátlan viselkedésükön. Szó szót ért s a kissé ingerülten történt diplomáciai jegyzékváltásból gyönyörű csetepaté fejlődött ki nagy gyönyörűségére a csempe szájjal lemosolygó holdnak, ki flegma-

tikus nyugalommal nézte, mint czirógatják egymást a rendőrök és bakak. Lövések, szúrások történtek, s a vége az lett, hogy az egyik rendőr súlyosan, a másik könnyen, három baka pedig még könnyebben megsértült. A súlyosan sebesült rendőrt a kórházban ápolják. A vizsgálatot ez ügyben megindították.

— **(Vendégszereplés.)** Pinter Imre, szintársulatunk kedvelt baritonistája e hó 31-én a budai színházban Rip van Winkle operett czimszerepében, mint vendég fog fellépni. Rip Pinternek egyik legkitűnőbb szerepe, melyért nálunk is sok tapsot aratott.

— **(Monstre pör.)** Albrecht főherceg bellyei uradalma Kopacs község lakói ellen a halászáti jog megsértése miatt keresetet indított. Ezen pör iránt nagy érdeklődéssel viseltetnek az ügyvédek, miután igen bonyolódott. Érdekes az is, hogy az eddigi beadott példányok száma 347, melyeken összesen 107 forint 25 kr. értékű bélyeg van.

— **(A vasárnapi munkaszünet)** ügyében félhivatalosan jelentik, hogy ama dohánytörszések fölfogása, kik vasárnap vonatnak gyufát és szivarkapapírost elárúsítani, az ide vágó rendeletek sem intenciójának, sem szövegének nem felel meg. E két czikk akadálytalanul elárúsítható. Az ujságok kihordása egész vasárnap meg van engedve, mert ez nem ipar. Az ujságok tehát a fővárosban az előfizetőknek bármikor kézbesíthetők, vidéken pedig részükre az ujságokat a posta vasárnap is kézbesíti, a nap bármely idejében érkezzenek is meg. Pályaudvarokon meg van engedve az ujságok elárúsítása. Az élelmiszerekkel házaló kofák a külteleken egész vasárnapon át árulhatják czikkeiket.

— **(Uj okmánybélyegek.)** F. évi augusztus hó végével új okmánybélyegek kerülnek forgalomba, s így már szeptember 1-én csak új bélyegeket fogadnak el. A ki ez időponttól régi bélyegeket használ, azt megleletezik és bírságot fizet. A régi bélyegeket szeptember hó folyamán ujjal cseréli be minden adóhivatal, de szeptember után már nem s így a régi bélyegek értéküket veszítik. Az újításra ismétlenül fölhívjuk a közönség figyelmét.

— **(Uj helyi érdekű vasut.)** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter gr. Zichy Jenő v. b. t. t. Szeniczey Ödön és Veszter Imre országgyűlési képviselőknek Pakstól Szabolcs, esetleg a budapest-pécsi vasútvonal valamely alkalmas pontjára való csatlakozással vezetendő helyi érdekű vasut vonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

— **(Halálozás.)** Stangl Ede f. hó 26-án hosszas betegség után, életének 60-ik évében elhunyt.

— **(A szőlősgazdák figyelmébe.)** A m. kir. földmívelésügyi miniszterium a következő fölhívást bocsátotta ki: „Hogy az európai fajtaú szőlővesszők eladása a termelőknek megkönnyíttessék s azok, a kik új szőlőket telepíteni szándékoznak, az egyes szőlőbirtokosoknál eladásra rendelkezésre álló, teljesen megbízhatólag fajtisztaságú szőlővesszők készletekről idejekorán tájékoztassanak, a földmívelésügyi miniszterium a szőlővesszőket eladó s az azokat kereső birtokosoknak közvetlenül egymáshoz való utalása végett még ez év őszén hirdetést szándékozik kibocsátani. A földmiv. min. fölhívja e végett valamennyi szőlőszeti, borászati pinczeegyletet, gazdasági egyesületet és vidéki gazdakört, hogy szólítsa föl azokat a szőlőbirtokosokat, a kiknek teljesen megbízhatólag fajtisztaságú és jól kezelt európai szőlőültetvények van, hogy az egyes fajtaú szőlőültetvények szánt vagy remélhető vasszőkészletüket fajta, minőség és mennyiség szerint, a termelési hely (vármegyék, községek, posta és vasuti állomás) és az ezenkénti eladási árak megjelölésével — az árakba a csomagolás és a földadó vasuti állomáshoz való szállítás költségeit is beleértve — az illető egyület, egyesület, vagy gazdakörnek mielőbb jelentsék be. Az ekként beérkező jelentéseket a fajtisztaságra nézve nyilvánítandó véleményével terjeszse föl az egyesület lehetőleg minél előbb, de legkésőbbben folyó évi szeptember hó végéig. Tekintve, hogy a földm. miniszterium nem hangsúlyozhatja eléggé a nagy előnyöket, a melyek a fajtisztaságú ültetésből közvetlen hazánk bortermelésére általában s közvetlenül a szőlőbirtokosokra is származnak, kiváló gondot fordít arra, s egész

befolyását abban az irányban érvényesíteni törekszik, hogy új telepítéseknek csak a fajtisztaságú ültetvények keletkezzenek. Ezért a kiadandó hirdetménybe való fölvétel végett csakis az olyan bejelentések terjesztendők föl, a melyekre nézve az illető egyület, egyesület vagy gazdakör — a szőlővesszők fajtisztaságáért erkölcsi felelősséget vállalhat.

— **(Rövid hírek.) Szerencsétlenség.** A Felső-Malom utczában lakó Czigler Károly 12 éves fiának egy dinamittöltény játék közben elvitte 3 ujját és megsebesítette balszemét. A fiút a kórházban ápolják. — **Az Ugron-Uzelác-ügy története.** A Jellasics-ezred tisztjeire a nemrég történtek miatt „görbe szemmel” néznek a fiumeiak. Észrevette ezt Joannovics ezredes is, ki épp ezért kilépett a „Casino Patriotico”-ból és a „lovas egyesület”-ből. Érdekes, hogy Biscontini rendőrfőnök a katonai tüntetésekről mondott jelentését — tehát azt is, a mit Uzelacról mondott — föntartja. — **Az utolsó Jagello.** A hazánkban is uralkodott Jagelloház utolsó sarjadéka, Jagello Ignác herceg e hó 16-án meghalt Gradnoban, Orosz-Lithvaniában. — **Leégett város.** Nem közönséges tűzvész lehetett az, mely a napokban Szegely orosz várost elhamvasztotta. 16 ember elpusztult, 6000-nél többen pedig most kiun táboroznak a mezőn. — **A komáromi kiállítás f. é. augusztus hó 1-én d. e. 10 és fél órakor lesz ünnepélyesen megnyitva.**

— **Hátralékos előfizetőinket tisztelettel kérjük, miszerint tartozásaikat minél előbb küldjék be, nehogy kénytelenek legyünk a lap további küldését beszüntetni.**

CSARNOK.

Vigasztalóm.

Az emberek kacagnak egyet,
Ha dalba öntöm bánatom,
S ha a lemondás bús danáján
Sorsom szeszélyét átkozom;
Pedig ha tudnák, hogy szívemben
Epesztő bánat mennyi dül —
Talán egy könnyesepp hullna róluk
Fajó szívemre balzsamul.

Nem is csoda, hogy ők kacagnak,
Miért hallgatnak más baját?
Elég ha őket nem kíséri
A bűn röpke élten át,
Hisz önzés dulja e világot,
Hol csak az „én” a jelszavuk,
S hol elveszett a szív reménye,
Ha másban hinni még tudott.

Vigasztalóm nekem csak egy van,
S ez „ő” — akit szívem imád,
Ki egymaga megadja nekem,
Mit megtagad a nagy világ.
S ezért mit bánom én, ha minden
Minden rajtam kacag nagyot,
Mig „ő” átérzi szenvedésem
S egy árva könyvet hullat értem:
Addig szívem dobogni fog!

Kéry Gyula.

A két feleség.

Elbeszélés, írta: Karay Anna.

(Folytatás.)

— Azon a borzalmas éjen, melyen hajótörést szenvedve Angela, a tengerbe vetette magát s a hullámok övéi szeme láttára nyelték el testét, az elstülyedt és összeroncsolt hajóról minden könnyebb tárgyat lesodort a víz és e többnyire faroncsok ott hanykolódtak a felszínen. — Angela testét egy ilyen fönn uszó deszka tömegre vetette az ár, mielőtt még elvesztette eszméletét, melyben megfogózza küzdött a hullám erejével. Örületes, vad zugással csapkodtak el feje fölött a vízhegyek, a tenger

s a vihar morgott, forrongott rémségesen, szegény asszony félholtan, görcsös erővel fogva az alakatlan fatömeget, töltötte el az egész hosszú éjszakát. Midőn megvirradt, csendes volt a tenger, a nap sütött s az égen csak néhány áttetsző fátyolfelhő leugrott, uszott csendesen. — Angela végkép kimerülve erőtlennül fektült a deszka roncsra, elhaló tekintetével a végtelenbe nézve, hol égnél és víznél nem látott egyebet, — a nap melegen sütött reá s a meleg napsugártól új erő gyült lassankint dermedt, merev tagjaiba, felült s körülnézett a sik tengeren.

Messze távolban, alig kivehetőleg, kifeszített vitorlakkal egy nagy árboczos hajó haladt.

Angela össze tette két kezét kebelén; azt hitte az a hajó viszi övét, azt hitte az ragadja őket tőle mind messzebbre és távolabbra szive majd megszakadt. — Ugy szeretett volna futni, repülni az után a hajó után, oly kétségbeesetten tartta feléje karjait, — ifju volt, boldog volt, a mi édessé teszi az életet, azt ő mind bírta, — rá gondolt férjére, gyermekeire, kiket imádott, kik között úgy szeretett volna élni tovább, — de hiába kiáltotta neveiket, a hajó csak ment, ment tovább s ő egyedül, elhagyatva a beláthatlan, sik tengeren nem a boldog otthon bűbajos képét, hanem a legborzasztóbb halált látta maga előtt, az — ehhalált . . .

Az öreg nő mintegy fáradtan hallgatott el néhány perczre, míg Szilárd eltakarva arcát az asztalra borult.

— Szegény Angela nem tudta nézni azt a hajót, félig eszméletlenül rejtette el arcát, leborult a fatömegre, miután most az asztalra Szilárd.

— Midőn hosszú idő után ismét föltekintett, úgy vette észre, hogy a távolban uszó hajó most sokkal tisztábban kivehető, — tehát közeledik, tehát nem az, mely övét viszi,

Angela szive nagyot dobbant, — oh ha erre jönne, — ha észre venné! . . . Ugy esdekelt magában, csak még egyszer zárhassa karjaiba övét, ha abban a perczben meg is kell halnia, köztük édes lesz a halál, csak itt ne a végtelen ringó vizen, hol vagy sirályok, vagy tengeri állatok martaléka lesz a teste, hol oly borzasztó a halál . . .

A hajó lassan, lassan közeledett, Angela egyre gyengült, ereje perczenkint fogyott, midőn végre alkonyat táján a hajó közelébe ért, a szegény asszony oly gyenge volt, hogy midőn inteni, kiáltani akart, nem volt képes a karját fölemelni és nem volt képes szólani.

Mégis észrevették. — Látta, hogy a hajó megáll s egy kis mentő csónakon két matróz feléje tart, de midőn elérték s a csónakba beemelték már magánkülvil volt.

A legnagyobb figyelemmel és gondnal ápolták a hajón, úgy hogy harmadnapra már fölkelhetett.

Halványan szomorú arccal ült a fedélzeten, midőn egy rokonszenves arcú fiatal férfi lépett eléje s bemutatatta magát, mint a hajó kapitányát. Neve Wellington Lionel volt. Részvétellel tudakozódott a katasztrófáról, melynek csaknem áldozatul esett s melyből oly csodás módon menekült meg.

Angela elmondta a hajótörés részleteit, elmesélte a rémséges éj történetét, mire Lionel megnyugtatólag értesíté, hogy másnap partot érnek, és majd akkor utána jár, hogy mely hajó vette föl a menekülőket a súlyedő hajóról — és hova szállította.

Angelának nem volt egyebe a rajta lévő ruhán kívül, a börtársoly, melyben összes pénzüket vitték, — férje övére volt csatolva, — de Lionel az ifju kapitány távolról sem engedte e tárgyat érinteni, sőt midőn partra szálltak, megkérte Angelát, hogy mig sorsa eldől, legyen

az ő vendégük, azaz szálljon edes anyja házához, ki egy igen gazdag, jószívű öreg nő s férje, az ő edes atyja halála óta egészen egyedül van.

Igy jutott Angela ismétv issza Észak-Amerikába és ott öreg barátnőjének Wellington Dórának a házába.

— Ah Istenem, kedves Dóra néni maga volt az! — kiáltá fölpirult arczzal Melanie.

— Ne szakíts félbe gyermekem. — Tehát Angelát Wellington Lionel edes anyja házába vitte. — Az öreg nő a lehető legszívélyesebben fogadta a szegény menekültet s Angela igen jól érezhette volna magát a kényelem és derék művelt emberek között, ha nem lett volna szerető szive az övével tele. — Egyre sürgette Lionel, hogy megtudhasson róluk valamit és nagy buzgalommal olvasta a lapokat, melyek a szerencsétlenül járt hajóról szóltak. És egy napon e lapok egyikében, mely a legterjedelmesebben hozta a katasztrófa részleteit, ezt kellett szegénynek olvasnia:

„... Rémitő volt a zűrzavar. A két tágas csónak szűknek bizonyult s a súlyedőség megtelt menekülőkkel. Ember ember hátán tolongott, hogy megmentse életét s a kapitány szava, ki némi rendet akart létrehozni ez óriási zűrzavarban, elhangzott a vihar zugásában s az egymást szinte öldöklő embertömeg vad ordítása közepett. — Ekkor megrendítő jelenet játszódott le az egyik mentő csónakon. Ez különösen túl volt terhelve s egy fiatal asszony két kis gyermekét is be akarta még emelni. — Az életét féltő tömeg vadul tiltakozott és a két gyermeket a hullámok közé akarta dobni. A szerencsétlen edes anya, hogy megmentse kicsinyeit, maga vetette a tengerbe önként magát. Pedig hiába volt hőslélekű önfeláldozása, — csak az egyik csónak érte el a mentő hajót, a másik, mely oly annyira túl volt terhelve, elmerült s valamennyi menekülő a tengerbe vészett. — A borzasztó viharban nem volt egy sem megmenthető...“

Szegény Angela, mit érezhetett e sorok olvasásakor! — Oh úgy fájt, úgy fájt neki a megmentett élet, úgy szeretett volna inkább ő is a tenger hideg fenekén pihenni, egy óriás koporsótlán sirban velük!...

Wellington Dóra bágyadt kék szemeiből néhány könnyesepp pergett lassan halvány arczán alá.

— Nem volt egyéb vagyona — folytatá — mint a ruha mely rajta volt, nem volt rokona, nem volt senkije a föld kerekén, oly egyedül, oly árva volt, mint egy falevél, mit a vihar a tengerbe sodor. — A gazdag amerikai özvegy asszony, ki együtt siratta veszteségét vele, átkarolta őt és oly jó szívvél kérte, maradjon nála. Neki sincs senkije férje halála óta, csak a fia, az is mindig a tengeren van, maradjon nála, legyen az ő leánya, barátnője, vagyónának, gazdaságának vezetője, ő igaz szívből, mint edes gyermekét fogja szeretni.

És Angela ott maradt. Siratta és gyászolta övéit évek hosszú során át, a fekete ruhát le nem vetette többé soha, — pedig a kiket gyászolt, azok éltek — és a kiket siratott azok boldogok voltak...

Boldogok voltak ő nélküle is...

— Ah Istenem! — susogá Szilárd elfojtott hangon.

— Évek multak, — folytatá rövid szünet után — és ez évek alatt mind bensőbb lett a viszony Angela és Wellingtoné közt, míg végre Wellington Dóra igazán anyailag és Wellington Lionel — szerelemmel szerette őt.

Midőn az ifju ezt Angela tudára adta s egytül meg is kérte kezét, nem sejtette, hogy öröm helyett csak sebet üt vele a szegény asz-

szony ugy is beteg szívében. Angelának fájt, végtelenül fájt e nyilatkozat, mint egy tör hatotta át szívet a gondolat, hogy bánatot kell okoznia annak a férfinak, kit legjobban becsült a világon, ki a legnagyobb boldogságra lett volna méltó — és a ki neki a legnagyobb jóltevője volt. — De attól a fekete gyászruhától többé megválni nem akart, — nem tudott.

Kérte Lionel, hogy felejtse őt el, keresse másutt a boldogságot, az ő szive már nem képes boldog lenni, és nem képes boldogítani, azt egészen elfoglalják multja emlékei és e szomorú emlékeken kívül más érzélem nem fér belé, — kérte, hogy engedje őt gyászolni tovább, engedje élni emlékeinek és hordani az özvegyi fátyolt egész a sirig.

Lionel nem szólt semmit; megcsókolta kezét hosszan, fájdalmasan, elutazott — és nem tért vissza többé...

Ragályos járvány pusztított a vidéken a merre járt, ő nem vigyázott magára s a járvány áldozata lett.

Most már ketten hordták a gyászruhát, ketten siratták kedveseiket s ketten éltek egyedül fájdalmas emlékeiknek: Wellington Dóra és Angela.

Hanem egyszer hogyan, hogyan sem, Angela kezeibe egy európai, egy magyar hirlap került és olvasás közben abban a hirlapban egy nevet talált, melynek láttára fölsikoltott és ajultan omlott Dóra karjaiba.

Egy nevet talált, a melyet ő szive mélyén gyászkeretben hordott éveken át, — egy nevet, mely most mint a föltámadás állt tündöklő betűkkel káprázó szeme előtt — s az a név így hangzott: Tarnóczy Szilárd...

Hiába mondta az öreg barátnő, hátha nem az, hátha csak névrokon, Angela szive, lelke remegett az izgalomtól, nem nyughatott, lázban égve csomagolt és elutazott a messze, messze hazafelé Wellington Dóra zokogva bucsuzott el tőle és arra kérte, ha boldog reményeiben, mint ő hiszi, csalódik, ha csakugyan nem az igazi Tarnóczy Szilárdot, hanem csak névrokonát találja a távol hazában, visszatér hozzá, kinek most igazán senkije nem lesz.

Mily hosszú volt, mily végtelen hosszú szerető szívének az út, egy másodperc alatt óhajtott volna átrepülni az oceánt. Végre megérkezett.

Wellington Dóra itt egy perczre elhallgatott, mintha erőt akart volna gyűjteni fáradt, alélt lelkébe.

(Folytatás köv.)

KÖZGAZDASÁG.

— (A pécsi sertéshizlal cáten hó 22 én a sertés állomány: 414 drb kövér, 2482 drb félkövér, 830 drb sovány, 417 drb stüldő sertés volt. Árak: kövér válogatott minőség szerint 46—47 kr. kilogrammonként, páronkénti 45 kilogramm élet leszámítással; stüldők 32—38 kr. kilogrammonként élősúlyban. Kukoricza 6 frt 80 kr. m.-m., árpa 7 frt — kr. m. m. Darálás 50 kr. m. m.

Gabona-árjegyzék

Pécs szab. kir. városában 1891. évi július hó 18-án tartott hetivásárról.

Az árak métermázsánként számítatnak.

Buza) őszi	9	—	8	frt 80
) tavaszi	—	—	—	—
) új	9	—	8	80
Kétszeres) ó	—	—	—	—
) új	—	—	—	—
Rozs) ó	8	—	7	50
) új	—	—	—	—
Árpa) őszi	6	—	5	80
) tavaszi	—	—	—	—
) új	5	90	5	70
Zab) őszi	6	60	—	frt —
) tavaszi	—	—	—	—
) új	—	—	—	—
Repeze)	—	—	—	—
Bükköny) széna	7	30	7	—
Kukoricza) ó	6	60	6	05
) új	—	—	—	—
Széna) ó	2	80	—	—
) új	—	—	—	—
Szalma)	2	—	—	—

Kínálat: gyenge igen (mintegy 100 gabonaköcsi volt a diacon esős idő miatt.)

NYILT-TÉR.)*



Eredeti
SELTERS-VIZ

Kelmeles természetes
asztali- és gyógy-víz (Nassau), mely elnyájkásó-

dás-, hurut-, rekedtség-, hólyag- és gyomor-bajokban jónak bizonyult.

Tessék határozottan „Eredeti“ Selters-vizet kérni, mely kupakkal, vignetéval és a dugón „Eredeti“, felirattal van ellátva. — Raktáron mindenütt.

Seltersi vizszállítás SeltersWeilburgban (Nassau-)

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget A szerk.

Laptulajdonos:
NAGY FERENCZ.

Felelős szerkesztő:
HAKSCH LAJOS.

H i r d e t é s e k :

Bátorkodunk tisztelettel köztudomásra hozni, hogy

műszaki irodánk

Király-utca 16. szám alatt a régi katonai korházban

van, hol

magán házak

belső vízvezetéki berendezésére

vonatkozólag szívesen fogadjuk el jelentkezéseket s az ezen berendezésekre vonatkozó költségkimutatásokat díjmentesen készítjük el.

Pécsett, 1891. július havában.

A pécsi vízműépítés vezetősege.

Ribay

„Nemzeti kávéháza“

Pécsett.

Pénteken, f. hó 31-én

Farkas Sándor

jól szervezett zenekara által.

Kezdeté este fél 9 órakor.

A n. t. vendégeimnek figyelmébe ajánlom saját termelésű

Kis-Skokoi palaczk boraimat.



Egy 1-ső éves jogász ajánlkozik

instructornak

gimnáziumi tanulók mellé szerény föltételek mellett

Bővebbet lapunk kiadóhivatalában.



53. zsámu, legelegánsabb bérkocsi Pécsett,

megrendelhető csak is nálam és kocsi-somnál, a mit vagyok bátor ezennel a n. é. közönségnek b. figyelmébe ajánlani
tisztelettel

Kindl S. F.

(Siklósi-utca 10. sz.)

Bérbe adandó! egy nagy és egy kis lakás

Ott Márton házában Báthory u. 15. szám alatt.

Az Europa kávéház kerthelyiségében

minden nap
föllépte

Az első pécsi daltársulatnak

Angelotti igazgató igazgatása alatt.

Válogatott műsor, bővebbet a napi hirdetések, szabad bemenet. Vasárnap és ünnepnapokon belépti díj 25 kr.

Pécsett a belvárosban egy két emeletes bérház

előnyös föltételek mellett eladó.

Bővebb értesítés lapunk kiadóhivatalában.

Egy lakatos üzlet bérbeadó!

Pécsett, Ferencziak-utca 23-ik szám alatt lévő, 24 év óta fennálló

Papp István-féle

lakatos üzlet haláleset miatt, f. é. október 1-től három egymásután következő évre bérbeadó.

Értekezhetni az ott lakó tulajdonosnőnél.

9546. sz.
1891.

Hirdetmény.

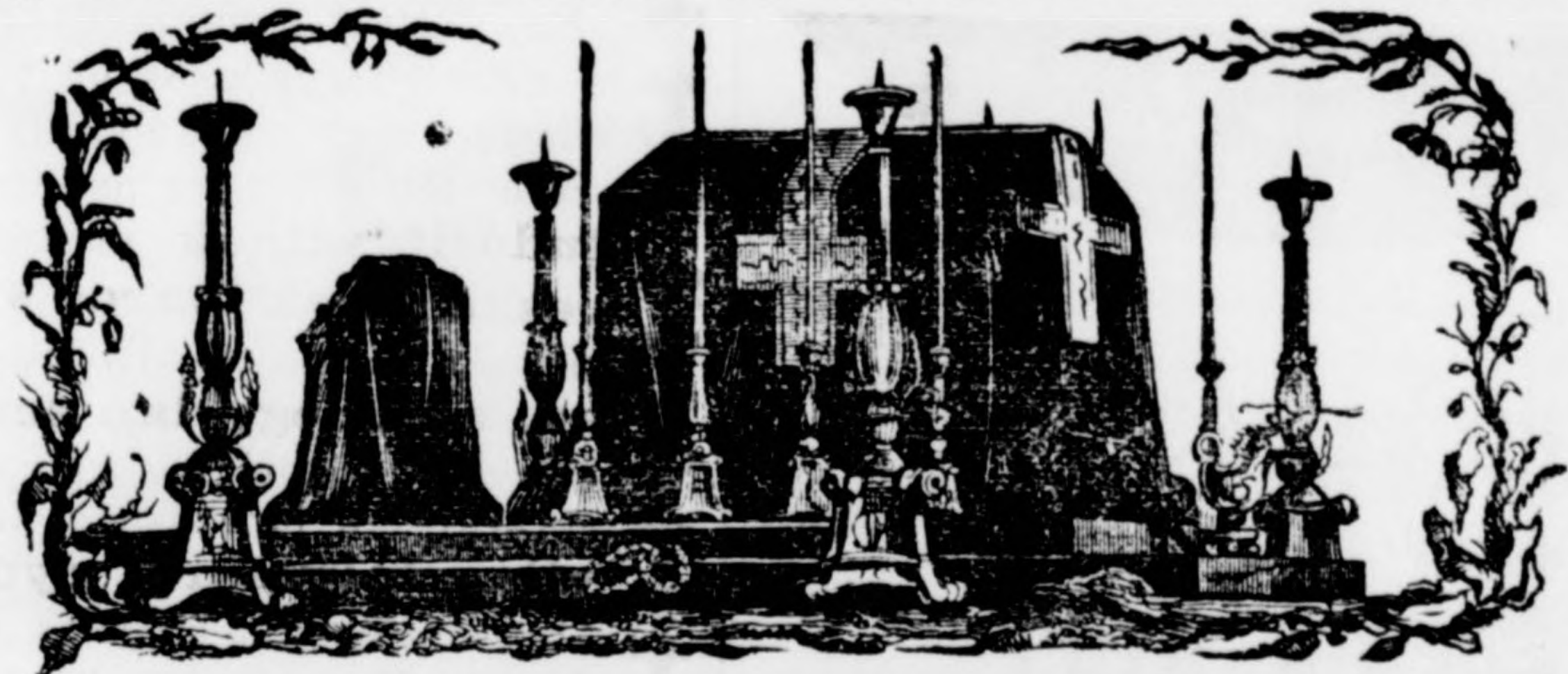
Szent-Kut község telekkönyvi betéteinek szerkesztésére kirendelt bizottság közhírré teszi, hogy az 1886: XXIX. törvénycikkben előirt helyszini eljárás végett 1891. augstus 13. napján a községben megjelenend.

Felhivatnak ennelfogva:

1. mindazok, a kik a községben lévő valamely ingatlanhoz a telekjegyzőkönyvi állással szemben tulajdoni jogot tartanak, hogy a mennyiben az eljárás bírósági kiküldöttnek az arra vonatkozó okiratokat át nem adták — tulajdonjoguk bekebelezését a fent kitett határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézendő szabályszerű beadvány útján kieszközölni; vagy az 1886: XXIX. t. cz. 15—18. §-ai év az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5., 6., 7. és 8. §-ai értelmében az átíratásra szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényüket a bizottság előtt annak a községben teljesítendő működése folyama alatt igazolják, avagy eda hassanak, hogy az átruházó telekjegyzőkönyvi tulajdonos az átruházási jogügylet létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert ellenesetben jogaikat ezen előnyös uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illetékelengedés kedvezményétől esznek;

2. mindazon jelzálogos hitelezők, és azok, a kiknek javára egyéb nyilvankönyvi jogok vannak bejegyezve de a bejegyzett, követelések, illetőleg egyéb nyilvankönyvi jogok tényleg már megszűntek, ugyszintén az ilyen bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, vagy a törlési engedély nyilvánítsa végett a szerkesztő-bizottság előtt megjelenjenek, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől esznek.

Kelt Pécsett, 1891. július 8-án.

Horváth Ferencz,
kir. albiró.Fridrich Sándor,
kir. stkkvvezető

„CONCORDIA“

első pécsi temetkezési vállalat

Kis-tér 11-ik szám.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség tudomására hozni, miszerint a legváltozatosabb ravatalozások felállítására — temetések rendezésére, — ugy a halottak szállítására létesített üzletünket ujjabb átalakítások, — mindennemű igényeknek megfelelő felszerelések beszerzése, valamint tapintatos rendező alkalmazása tolytán jelenleg oly helyzetbe hoztuk, hogy minden osztályu temetkezéseket — ugy helyben mint a vidéken

a legnagyobb pontossággal s az eddiginél és minden temetkezési vállalatnál

sokkal díszesebben és olcsóbban

vagyunk képesek kiszolgáltatni.

Maradunk kiváló tisztelettel

„CONCORDIA“ első pécsi temetkezési vállalat tulajdonosai:

Tuma Venczel, Krisztián József, Schubársky János,
Wranitsch György.

Tisztelettel értesitem a n. t. közönséget, hogy nálam a legjobb gyártmányu

géphajtó-szíjak

és kitűnő

kötő- és varró-szíjak

mától kezdve kilója **3 frt 45 kr**ért kaphatók, (azelőtt **3 frt 60 kr.**)

Ugyszintén: egy jó karban levő

nyitott ruganyos hintó

igen jutányos áron eladó.

Kiváló tisztelettel

Kovácsits Antal

Pécsett, irgalmasok bazárjában.

Malom eladó!

Hirden, egy órányira Péctől, a faluban, közel az országút és kőszénbányához fekvő



malom

szép lakások és melléképületekkel, pince és istállókkal, mely koresma és szatócsüszlethez is alkamas, előnyös föltételek mellett szabad kézből eladó.

A föltételek a tulajdonosnál Hirden 15. sz. alatt tudhatók meg.

LE GRIFFON

a legjobb szivarkapapir

kapható Ait és Böhm kereskedésében Pécsett.

Eladó ház és kert.

A Pécsett, Árpád-utcza 53. sz. alatt fekvő

ház és kert

igen előnyös feltételek mellett, szabad kézből eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

11406. sz.

1891.

Árlejtési hirdetmény.

Pécs szab. kir. város közönsége által Légszeszgyár-uteza 8. számú teleken

építendő laktanyához

szükséges alábbi munkák szállításának biztosítása iránt a város gazdasági tanácsstermében (Városház II- emlet 33. ajtó) 1891. évi augusztus hó 6-án délelőtt 9. órakor zárt ajánlati tárgyalással egybekötött nyilvános árlejtés taratatik.

Az egyes munkák és azok kikiáltási ára:

I. Föld, kömüves- és kövezési munkák értéke	109957	frt	33	kr.
II. Kőfaragó	1855	frt	53	kr.
III. Ács	24457	frt	94	kr.
IV. Bádogos	3613	frt	86	kr.
V. Cserepes	4224	frt	25	kr.
VI. Asztalos	9279	frt	09	kr.
VII. Lakatos	16525	frt	91	kr.
VIII. Mázoló és szobafestő	2325	frt	97	kr.
IX. Üveges	1149	frt	80	kr.
X. Vas,- kőagyag és lakatos	5421	frt	80	kr.
Összesen	178802	frt	13	kr.

Bánatpénz az árlejtésnél a kikiáltási ár 5 százaléka.

Felhivatnak tehát mindazok, a kik az I.—X. pontok alatt felsorolt munkák valamelyikére, avagy az összes munkákra vállalkozni óhajtanak, hogy a megfelelő bánatpénzzel felszerelt zárt ajánlataikat legkésőbb 1891. évi augusztus hó 4-én d. e. 12 óráig a városi polgármesteri hivatalnál nyújtsák be, avagy a bánatpénz letétele mellett 1891. évi augusztus hó 6-án délelőtt 9 órakor megtartandó szóbeli árverésen vegyenek részt.

A terv, költségvetés és részletes árlejtési feltételek a hivatalos órák alatt a városi mérnöki hivatalnál (városház II. emelet 29. ajtó) betekintheők.

Pécsett, 1891. évi július hó 21-én.

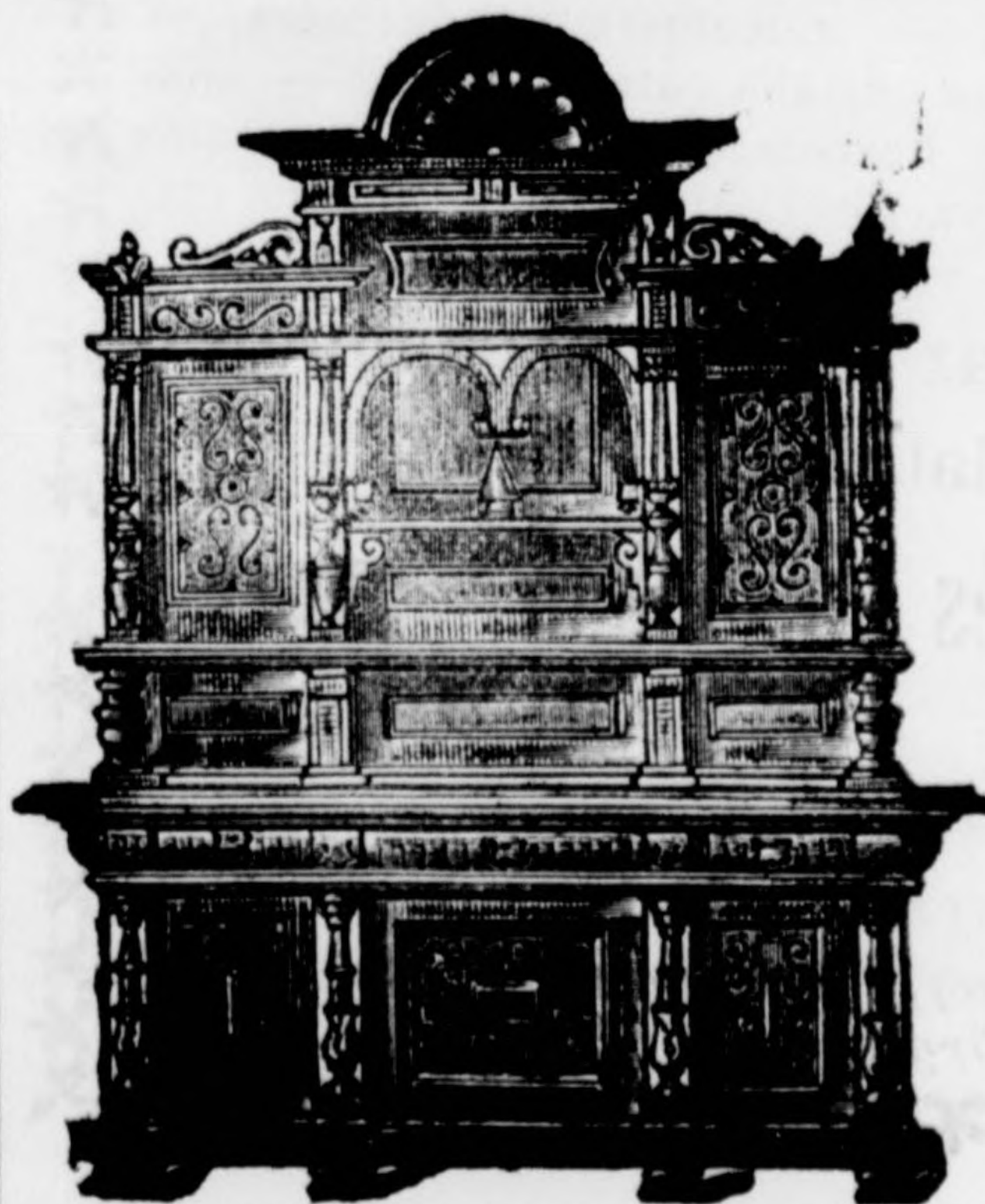
Pécs szab. kir. város tanácsa.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS”,

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasóközönség lapja. Hiteles forrásokból származó **értesüléseinek** gyorsasága, alapossága és sokasága, rovatainak változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az „Egyetértés“-t népszerűvé. Az **országgyűlési tárgyalásokról** a legrészletesebb s e mellett tárgyilagos hű tudósítást egyedül az „Egyetértés“ közöl. **Gazdasági rovata** elismert régi tekintélynek örvend. A magyar **kereskedő s gazdaközönség** nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés“ **kereskedelmi s tőzsdei tudósításainak** bőségével s alaposságával ma már nem versenyezhet más lap. A **kereskedő, az iparos s a mezőgazda** megtalálja mindazt az „Egyetértés“-ben, a mire szüksége van. Változatosan szerkesztett tárczájában, **annyi regény olvasmányt ad, mint egy lap sem.** Két-három regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30—40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarságu fordításban kapnak az „Egyetértés“ olvasói. A ki olvasni valót keres és a **világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni,** fizessen elő az „Egyetértés“-re, melynek előfizetési ára egy hóra 1 frt 80 kr., 1/4 évre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés“ kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.



ZSOLNAY IMRE bútorraktára és műhelye

(tetemesen nagyobbítva)

PÉCSETT

Ferencziek-utcza II. szám.

(A pécsi edénygyár raktár ugyanott.)

Nagy választékban teljes és stylszerüen berendezett **alvó-, disz- és ebédlő-szobák,** mindennemű fa-, vas- és kárpitozott bútorok, képek, tükrök, függönyök, függönytartók, és minden e szakmába vágó cikkek.

Abban a helyzetben vagyok, hogy **bútorvásárlások** nálam ép oly jutányosan eszközölhetők, mint Budapesten vagy Bécsben.